СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CIX П'ЯТНИЦЯ, 20 ВЕРЕСНЯ 2002 РОКУ ЧИСЛО 38 VOL. CIX FRIDAY, SEPTEMBER 20, 2002 No. 38

В акції громадського протесту взяли участь і ліві і праві

Р. Л. Хомяк

КИЇВ. – Каталізатором політичної ситуації в Україні виявився хлопець з Хоружівки, що на Сумщині, з тернопільською вищою освітою і майже трирічним політичним стажем: Віктор Ющенко.

Діяльність Ющенка-каталізатора яскраво проявилась у всеукраїнських подіях довкола 16 вересня. Цю дату, для здійснення громадського протесту „Повстань, Україно!", вибрав бльок Юлії Тимошенко і Соціялістична партія, яку очолює Олександер Мороз. Це друга річниця убивства Георгія Гонґадзе – і друга річниця нездатности правоохоронних органів України знайти вбивців чи замовників злочину. Ціллю протесту було повторити торішню акцію „Україна без Кучми", яка спалахнула, потліла і згасла.

Цим разом Ющенко увійшов у гру, але на своїх умовах – як каталізатор. (Каталізатори, для тих хто забув шкільну програму з хемії, – це речовини, які збуджують хемічну реакцію, але самі при цьому не змінюються.)

Лідер бльоку „Наша Україна", який здобув найбільше голосів у виборах до Верховної Ради в березні, не брав участи у плянуванні акції „Повстань, Україно!", але він причинився до її успіху і надав їй серйозного політичного значення.

Він скликав народний форум „За демократичний розвиток України" у Києві, напередодні протестних акцій, для розважливого обговорення можливих розв'язок політичних і економічних проблем. І це йому вдалось. Він зібрав в одній залі радикальних, поміркованих і навіть „провладних" політичних лідерів. А цього не могли б здійснити ані Тимошенко, ані Мороз, діячі, які де юре тримають в руках владу.

В неділю, 15 вересня, в актововій залі київської Політехніки, в цій історичній залі, де народився Народний Рух України ще в умовах тоталітаризму, на сцені можна було бачити унікальне поєднання: посередині президійного стола сидів Віктор Ющенко, справа від нього – Слава Стецько, лідер Конгресу Українських Націоналістів і народний депутат від бльоку Ющенка, зліва – Катерина Ващенко, народний депутат від Аґрарної партії, яка з вигляду трохи нагадує пані Стецько 40 років тому. Її партія дісталась до Верховної Ради в бльоку „За єдину Україну" Володимира Литвина, нинішного голови парляменту. Далі, праворуч, Сергій Тигипко, лідер Трудової України, колишній перший комсомолець Дніпропетровщини, відтак банкір, помічник президента, міністер, тепер депутат від провладного бльоку; Генадій Удовенко, відомий нам Постійний представник України при ООН, колишній міністер закордонних справ, наступник Вячеслава Чорновола як голови Народного Руху, тепер народний депутат з

Багатолюдні віча відбулися в більшості міст і сіл України. Зокрема у Львові вийшли на вулиці 12 тисяч осіб, у Харкові – 5 тисяч, у Києві – 20 тисяч, у Чернівцях, Житомирі, Дніпропетровську – по 3 тисячі, в Луцьку, Донецьку, Кіровограді – по 2 тисячі, в Одесі – 1.5 тисячі. Кілька тисяч людей демонстрували в Черкасах, де 16 вересня зроблено цю світлину. *Фото: Фелікс Хмельковський*

бльоку В. Ющенка; Степан Гавриш, харківський адвокат, родом з-під Івано-Франківська, заступник голови Верховної Ради попереднього скликання, тепер депутат, який має свою точку зору і здобуває прихильників. А далі, ліворуч від Ющенка, – Петро Порошенко, молодий бізнесмен, який оздоровив вже декілька летаргічних українських підприємств совєтської ери, керівник виборчої кампанії бльоку Ющенка, голова бюджетної комісії Верховної Ради; Юрій Костенко, голова Українського Народного Руху, колишній міністер екології, тепер депутат з бльоку Ющенка; Анатолій Матвієнко, колишній перший комсомолець УРСР, нині голова Української Республіканської партії „Собор", друга особа у бльоці Юлії Тимошенко, як і колись у своєму комсомольському минулому, палкий оратор і активний організатор

(Закінчення на стор. 3)

Виклик світові

12 вересня 2002 року з трибуни ООН Президент США Дж. Буш виступив зі Заявою до країн-членів ООН з вимогою притягнути президента Іраку Садама Гусейна до відповідальности за те, що його держава останні 11 років не дотримується резолюцій Ради Безпеки ООН. Якщо С. Гусейн і на цей раз відмовиться співпрацювати з міжнародним співтовариством, чи Рада Безпеки не буде відповідно діяти, Америка готова вирішити цю справу разом із союзниками і без згоди ООН. Пізно увечорі 16 вересня несподівано С. Гусейн відмовився від своєї попередньої позиції і передав лист в ООН – про свою готовність без усяких попередніх умов виконати головну вимогу Ради Безпеки: допустити спостерігачів ООН для контролі за озброєнням масового знищення.

Олександер Бураковський представляє аналітичний огляд подій щодо Іраку за минулий тиждень.

В історії двадцяте століття позначене принаймні двома подіями, які кардинально змінили світ: пострілом в Сараєві і наступною Першою світовою війною; мюнхенськими угодами і Другою світовою війною. Ці війни мали не тільки політичні і економічні причини, але й у великій мірі визначили майбутній розвиток світу.

Двадцять перше століття почалося з не менш відповідальної „преамбули": терористичного нападу на Америку 11 вересня минулого року. Ці напади довели до ще однієї всесвітньої акції – боротьби проти Осами бен Ладена і його терористичної організації „Аль Кайда" – до „війни проти тероризму".

Через рік і день після тих нападів – 12 вересня 2002 року – Президент США Джордж Буш виступив на відкритті 57-ої сесії Генеральної Асамблеї ООН із закликом унеможливити ще одну загрозу для безпеки світу: припинити діяль-

(Закінчення на стор. 15)

Померла Марія Душник

Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу зі смутком повідомляє Головний уряд та все членство УНСоюзу, що в п'ятницю, 13 вересня 2002 року, відійшла у вічність, на 91-му році життя, заступник головного предсідника УНС від 1966-го до 1982 року та Почесний член Головного уряду від 1982-го до 2002 року св. п. Марія Душник (3 вересня 1911 – 13 вересня 2002). Екзекутивний комітет і все членство УНС висловлює щирі співчуття синові Маркові.

Св. п. Марія Душник

Похоронні відправи відбулися у вівторок, 17 вересня 2002 року, в українській католицькій церкві св. Миколая у Брукліні, а відтак – на цвинтарі св. Духа у Гемптонбурґу, Нью-Йорк. Вся союзова родина з великим жалем прощається з Почесним членом Головного уряду УНСоюзу та заслуженою діячкою.

Вічна Їй пам'ять!

В пам'ять Покійної можна складати датки на Український Музей в Нью-Йорку.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Л. Кучма не хоче спілкуватись з представниками опозиції

КИЇВ. – Українська опозиція каже, що Президент Леонід Кучма відмовився зустрітися з її представниками і прийняти резолюцію, схвалену на багатотисячному вічі у Києві 16 вересня. Позицію Л. Кучми оприлюднив глава його адміністрації Віктор Медведчук, який заявив, що Президент не сприймає „ультиматумів вулиці". Резолюція, яку серед інших підписали Віктор Ющенко, Юлія Тимошенко, Петро Симоненко та Олександр Мороз, вимагає відставки Леоніда Кучми і оголошення передчасних президентських виборів. Депутат Анатолій Матвієнко сказав, що відмова Президента зустрітися з представниками опозиції свідчить про небажання влади йти на діялог і про зневагу до народу.

Міліція знесла намети демонстрантів

КИЇВ. – Провідники трьох опозиційних партій на пресовій конференції 17 вересня заявили, що готують нові акції протесту. Вони домагатимуться відставки не лише Президента Кучми, але й міністра внутрішніх справ Юрія Смирнова та інших посадовців, звинувачуючи владу у застосуванні сили до демонстрантів. На вулицях довкола Президентської адміністрації опозиція встановила понад 120 наметів. Організатори акцій громадянської непокори 16 вересня, провідники опозиційних партій, плянували залишатися в наметах до повернення Президента Кучми зі Зальцбурґу і вручити йому вимоги опозиції. Однак о 4 годині ранку наметове містечко було знесено загонами міліції. Згідно зі заявами опозиції, міліція застосувала грубу силу під час знесення наметового містечка демонстрантів. Проте міністерство внутрішніх справ твердить, що під час ліквідації наметів правоохоронці діяли в межах закону. За даними опозиції, станом на середу звільнено 12 з 64 затриманих осіб. Міліція арґументувала свої дії тим, що демонстранти, виставивши містечко, порушили рішення суду, яке забороняло такі акції в центрі столиці.

Делегація НАТО в Криму

СЕВАСТОПОЛЬ. – Група знавців Стратегічного командування Об'єднаних збройних сил НАТО розпочала 16 вересня в Криму переговори про перспективи співпраці Військово-морських сил альянсу та України. Перед тим, як перейти до практичного відпрацювання проєкту документу, який чітко визначить ролю та завдання української військової фльоти, натовські знавці детально ознайомляться зі станом Військово-морських сил України. Для цього представники усіх головних підрозділів фльоти зроблять доповіді про структуру і завдання українських військово-морських сил, структуру головного командування, стан фінансування та забезпечення зброєю і військово-морською технікою. За останні 5 років національна фльота брала участь у 15 найбільших навчаннях за програмою НАТО „Партнерство заради миру". А тому керівництво українського фльоти стверджує, що на сьогодні більшість екіпажів кораблів мають достатній досвід співпраці з НАТО і готові, згідно з натовськими документами, відпрацьовувати миротворчі завдання в морі.

К. Паскуаль – про дії влади під час демонстрацій

СИМФЕРОПОЛЬ. – Посол Сполучених Штатів Америки в Україні Карлос Паскуаль 18 вересня на пресконференції у Симферополі заявив, що деякі дії української влади проти маніфестацій опозиції 16 вересня у нього „викликали смуток". „Насамперед, дозвольте сказати про загальні принципи висловлення своєї думки – це головні принципи, записані у Міжнародній Конвенції з прав людини. І надзвичайно важливо, щоб усі сторони це визнавали й поважали ці права. І в цьому сенсі надихає те, що демонстрації, які відбулися 16 вересня, відбулися за дозволу влади і відбулися мирно. Щодо конкретних питань, які порушувались під час проведення цих демонстрацій, то Україна має вирішувати їх сама для себе" – заявив Посол К. Паскуаль.

Л. Кучма на Европейському економічному форумі

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма поїхав 15 вересня з триденною візитою до австрійського міста Зальцбурґ де 16 вересня розпочався Европейський економічний форум. Виступаючи на форумі, Л. Кучма підкреслив, що „кращою договірною основою подальшого розвитку взаємин з Евросоюзом Україна вважає укладення угоди про асоціяцію на зразок відомих „европейських угод", які мають нинішні країни-кандидати". Европейська економічна зустріч політичних та бізнесових провідників тривала два дні. На зібранні були присутні офіційні особи з країн Европейського Союзу та десяти держав, які сподіваються приєднатись до ЕС у майбутньому. Серед головних тем, які обговорювалися в Зальцбурґу – питання, пов'язані з низькими темпами зростання европейської економіки, а також розширення Европейського Союзу.

„Репортери без кордонів" визнані представниками Лесі Ґонґадзе

КИЇВ. – Керівник базованої у Парижі організації захисту журналістів „Репортери без кордонів" Робер Менар під час зустрічі із Генеральним прокурором України Святославом Піскуном отримав підтвердження, що прокуратура розслідує політичну версію вбивства журналіста Георгія Ґонґадзе. „Цього разу мені, як представникові „Репортерів без кордонів", вперше вдалося ознайомитися із матеріялами справи, оскільки нас офіційно визнали представниками матері Георгія Ґонґадзе, як і його дружини. Тому ми підписали зобов'язання не розголошувати таємниці слідства. Але я можу сказати, що Генпрокурор висловив переконання, що справа є політичною і досить категорично заявив нам, що слідство знає, куди воно йде і чого має досягти". Р. Менар також сказав, що сподівається отримати згоду української влади на ще одну незалежну експертизу останків, які за твердженнями Генеральної прокуратури, є рештками тіла вбитого журналіста.

"Україна — не монархія"

КИЇВ. – Президент Кучма, 13 вересня відповідаючи на запитання комп'ютерних користувачів під час інтернет-конференції, заявив, що наступні президентські вибори відбудуться в Україні, як і запляновано, 2004 року. Президент спростував припущення про те, що він готує собі наступника на посаді, зауваживши, що „Україна — не монархія". Відповідаючи на одне зі запитань, Л. Кучма рішуче відкинув припущення про доцільність запровадження прямого президентського правління з елементами диктатури. Він у відповідь на цю пропозицію зауважив, що диктатура не потрібна не лише Україні, а й світові. Президент відтак закликав всі сили суспільства до спільної праці над побудовою громадянського суспільства та демократії.

Затриманих в Росії катують

КИЇВ. – Уповноважені з прав людини України та Росії наголосили на серйозності проблеми тортур у місцях затримання та покарання в обидвох країнах. Після зустрічі 12 вересня з російським уповноваженим з прав людини Олегом Мироновим, уповноважена Верховної Ради Ніна Карпачова сказала, що близько третини українських громадян, затриманих чи ув'язнених у Росії, зазнають тортур. Водночас Н. Карпачова наголосила, що багато хто з політиків не уявляє собі маштабів катувань в українських слідчих ізоляторах та в'язницях і особливо, за її словами, у районних відділах міліції. На зустрічі зокрема йшлося про пляновану угоду між Україною та Росією, згідно з якою сторони можуть передавати засуджених громадян для відбуття покарання на батьківщині. Н. Карпачова каже, що офіційних даних про кількість українців, які перебувають у російських місцях ув'язнення, немає, але, за її оцінками, у Росії відбувають ув'язнення понад 3 тисячі громадян України. Крім того, про проблему неналежного ставлення до українців у Росії О. Миронову сказав також і голова Верховної Ради Володимир Литвин. Російський представник визнав існування проблем і говорив про вирішення деяких з них за допомогою нещодавно схвалених російських законів.

В Україні закрито 102 шахти

ДОНЕЦЬК. – За останні 6 років в Україні закрито 102 вугільні шахти. Про це 6 вересня повідомив на нараді з питань паливно-енергетичного комплексу міністер палива та енерґетики Віталій Гайдук. За той самий період в країні на 12 відсотків збільшився обсяг видобутку вугілля, в 4.4 раза зросла заробітна платня в галузі. При цьому він наголосив, що сьогодні у вугільній промисловості існують 52 підприємства, які самостійно неспроможні платити своїм працівникам. Для „підняття" таких підприємств треба приймати якісь кардинальні рішення. Крім того, констатував В. Гайдук, для того, щоб сьогодні вийти на мінімальну платню в 165 грн., „треба додатково знайти 470 млн. грн.". (З 1 липня мінімальна платня в Україні становить 165 грн. - згідно зі Законом України про встановлення мінімального розміру заробітної плати в 2002 році.)

Президент Румунії відвідує Україну

КИЇВ. – Українсько-румунський державний кордон визначений великим міждержавним договором 1997 року. Нині фахівці України і Румунії уточнюють деякі технічні подробиці. Угоду про розмежування українсько-румунського кордону по Дунаю та про розмежування морських просторів між Україною і Румунією буде підписано після закінчення праці спеціялістів двох держав. Про це 17 вересня на пресовій конференції поінформував президент Румунії Іон Ілієску. Державна візита І. Ілієску до України тривала упродовж трьох днів, з 17 по 19 вересня; глава румунської держави, після переговорів у Києві з керівниками України, відвідав Одесу.

О. Кузьмук спростовує неправдиві вістки

ХАРКІВ. – Колишній міністер оборони, а нині народний депутат України, член парляментського Комітету з питань національної безпеки та оборони Олександер Кузьмук заперечує, що в Збройних Силах України налічується понад чотири тисячі танків, як це раніше повідомлялося в пресі. Він заявив, що „такої кількости танків, яку називають, в Україні немає". О. Кузьмук зазначив, що в пресі йдеться про танки, які перебувають на збереженні і ніколи використовуватися не будуть. За його словами, „це металобрухт, який зберігається". О. Кузьмук повідомив, що боєздатних танків у ЗСУ на сьогодні налічується понад одна тисяча – приблизно стільки, скільки в европейських країнах, крім Росії. Він сказав, що ніколи не погодиться з тим, що „фахівці, а їх стало дуже багато в Україні, починають говорити, що ми найбільша танкова держава у світі, що у нас найбільше танків, – це не так". Колишній міністер оборони вважає, що у країнах НАТО танкові парки налічують більше одиниць бойової техніки, ніж в Україні. Що ж до танкового парку ЗСУ, „то він зменшуватиметься в міру скорочення армії, як і було заплановано ще в 1996 році". Але кількість танків, за його словами, буде такою, яка необхідна ЗСУ, і ця кількість залежатиме від якости.

Гірничо-металурґійні заводи створили екологічну асоціяцію

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. – Підприємства гірничо-металурґійного комплексу України 6 вересня створили свою екологічну асоціяцію. На частку гірничовидобувних та металурґійних підприємств припадає 80 відсотків забруднення повітря та 90 відсотків забруднення води. Екологи занепокоєні загрозою екологічної катастрофи, а представників ГМК цікавить стабільна та прибуткова діяльність підприємств. Перехід на екологічні технології позбавляє їх необхідности сплачувати податки за забруднення навколишнього середовища. Крім того, вони споживають менше енергії. Члени асоціяції стверджують, що все це можна робити уже зараз, без допомоги держави.

За повідомленнями інформаційних агентств

В акції...

(Закінчення зі стор. 1)

акцій за зняття Леоніда Кучми з першої посади в Україні. В президії був ще другий ряд, а в ньому такі „нюзмейкери" зі стажем, як Віктор Пинзеник, голова партії „Реформи і порядок"; Анатолій Толстоухов, один з керівників Народно- Демократичної партії, тієї колись потужної, яку називали партією влади.

Це була заключна пленарна сесія. День раніше працювали комісії, які укладали конкретні пропозиції для реформування політичної системи в Україні. В неділю, 15 вересня, керівники партій підписувались під цими резолюціями, при чому не усі за всі: одна дістала 37 підписів, іншу підписали 38, за ще інші - 36, 40. І тут цей форум відрізнявся від попередніх, які діяли під наглядом „Банкової вулиці" (це синонім Адміністрації Президента, де вона знаходиться – в колишньому будинку ЦК Компартії України, на колишній вулиці Орджонікідзе).

П'ятихвилинні виступи керівників партій, які взяли участь у форумі, були дуже різні. Якщо соціяліст Олександер Мороз закликав до відставки Президента Кучми, то провідник Християнської Республіканської партії Микола Поровський виступав проти „ленінця Олександра Мороза" і остерігав, що комуністи і соціялісти хочуть досягти свого „з нашою допомогою". А Сергій Тигипко, партія якого увійшла в парламент з провладним блоком „За єдину Україну", говорив про потребу утворення в парламенті право-центристської більшости, та зробити форум постійно-діючим, щоб „атакувати проблеми, не боятись їх".

Знову ж палкий оратор Анатолій Матвієнко виступив проти домовлень з президентом, бо президент – „маріонетка в руках олігархів". Він також наполягав на тому, щоб „не різати гілок", а „викорчовувати ціле дерево, бо його коріння гниле". А Володимир Стретович з Християнсько-Народного союзу радив „подолати наш страх з совєтських часів" і доводив, що корупція проникла усе суспільство. Він закликав до прозорости в політиці, „бо рудий тарган боїться світла".

Виступи політичних провідників авдиторія не сприймала однозначно: частину заяв оплескувала, частину намагалась заглушити вигуками. І тут втручався Віктор Ющенко з закликами до терпимости, до вислухання усіх поглядів. Він навіть згадав французького президента Шарля де Голя, який ненавидів опозицію, але слухав її критику, бо, мовляв, „це також Франція". І авдиторія вщухала.

Наслідком форуму „За демократичний розвиток України" були рішення про потребу вдосконалення законодавства, діялогу між владою й опозицією, навіть при допомозі польського історичного круглого стола з кінця 1980-их років, що його пропонував позичити Україні президент Олександер Кваснєвський ще пару років тому.

Масові акції відбулися в понеділок, на Европейській площі, де сходяться Хрещатик і вулиця М. Грушевського, а тлом для трибуни промовців служив Український дім (колишній „Київський філіял музею ім. Леніна в Москві"). Тут червоних прапорів не бракувало, бо головними організаторами були Компартія, Соціялістична партія і бльок Юлії Тимошенко. Віктор Ющенко декілька днів перед тим заявив, що візьме участь у вічу, а своїм політичним однодумцям доручив самим вирішувати чи „йти на майдан", і прапорів „Нашої України" також на цьому всенародному зібранні не бракувало.

Серед резолюцій форуму і резолюцій віча на Европейській площі були домагання, щоб влада перестала тиснути на засоби масової інформації і на журналістів. Тиждень раніше депутат Микола Томенко, голова комісії свободи слова, виявив, що, здається, з Адміністрації Президента до ЗМІ надходять інструкції, як висвітлювати окремі події на телебаченні і в друку, а які взагалі не висвітлювати. Крім того, в понеділок вранці українське телебачення не діяло: наперед заплянована профілактика („мейнтенанс") центральної системи. І тут треба хіба засміятися з усе ще совєтського підходу влади до інформації і творення „іміджу" – в добі Інтернету! Українські редакції Бі-Бі-Сі і „Голосу Америки" мали своїх кореспондентів з мобільними телефонами в центрі усіх подій і оперативно інформували про них по радіо, і то не тільки на коротких хвилях, але й на місцевих ФМ-радіостанціях, що одержують від них новини прямо з Лондону і Вашінґтону через супутниковий зв'язок. Так що інформація йшла. А у вечірних інформаційних бльоках на ТБ (після 4-ої по полудні українське ТБ знову запрацювало), з'являлись зйомки з віч у Києві, Харкові, Львові, Севастополі, Донецьку. Ще під час віча на Европейській площі з трибуни повідомили, що журналісти Нового каналу відмовились працювати за вказівками „згори". Так що увечорі навіть державний канал УТ-1 показував віча, додаючи при тому, що людей було менше, ніж передбачали організатори, але не згадуючи, що різні обережні або льояльні керівники установ і шкіл закликали працівників і студентів не виходити на вулиці. А на екрані натовпи були таки великі.

Гасло „Вимагаємо змін!" найбільше відповідало настроям учасників акції.

В Черкасах транспаранти демонстрантів позначалися професійним виконанням.

Під час акцій громадянського протесту в містах України були підготовлені спеціяльні „вагонзеки" для перевезення затриманих міліцією демонстрантів.

Після закінчення віча на Европейській площі, на заклик Юлії Тимошенко, чимало людей пішли пікетувати Адміністрацію Президента „доти, доки він не піде у відставку". Президент тоді був в Австрії, але резолюції віча прийняв голова адміністрації Віктор Медведчук. Протестуючі розбили намети, ішов дощ, а коло 4-ої ночі дебелі хлопці з „силових структур" порозбивали намети і розігнали пікетників. Не допомогли навіть присутні там народні депутати.

Це дало привід Юлії Тимошенко й Петрові Симоненкові виступити на вщерть заповненій пресконференції 17 вересня і говорити про фашизм, який діє в Україні. Згадувались вигуки про фашизм американської поліції під час демонстрацій проти В'єтнамської війни у 1960-их роках.

Порівнюючи кволі заходи організаторів „Україна без Кучми" з тими, які відбулись 16 вересня, можна бачити ролю Віктора Ющенка як каталізатора. Він здобув найбільшу підтримку виборців 31 березня і зрушив населення до дії у вересні. Але він пропонує зміни законодавчим шляхом і при серйозних розмовах усіх відтінків плюралістичної України, бо усі вони „також Франція".

Треба сподіватись, що народом обрані законодавці у Верховній Раді будуть більше займатись законодавством, а менше – охороною наметів на вулицях і поїздками за кордон. І ще хочеться сподіватись, щоб у Верховній Раді, внаслідок домовленостей на Ющенковому форумі, утворилася справжня, а не штучна, або „ситуативна" більшість, яка б зформувала коаліційний уряд в Україні.

Фото: Фелікс Хмельковський

АМЕРИКА І СВІТ

Перші переговори інспекторів ООН

НЬЮ-ЙОРК. – Інспектори ООН з озброєнь і іракські офіційні особи провели 17 вересня переговори – менше, ніж за добу після того, як Багдад зробив беззастережну пропозицію про допуск інспекторів до Іраку. Промовляючи після переговорів, член іракської делегації Саїд Гасан сказав, що 30 вересня відбудуться дальші переговори у Відні для визначення подробиць практичних домовленостей. Поміж питань наступних переговорів – приміщення для праці інспекторів та безпека. С. Гасан сказав, що перша зустріч була корисною і плідною, додавши, що він знову висловив прагнення Іраку до швидкого і безпроблемного повернення інспекторів. Міністер закордонних справ Росії Ігор Іванов заявив, що резолюцій уже й так чимало, а головне – забезпечити початок інспекцій. У відповідь на пропозицію Багдаду Дж. Буш сказав, що світ не повинен піддатись на оману і закликав ООН ухвалити нову сильну резолюцію про інспекції в питаннях озброєнь в Іраку. Секретар Державного департаменту Колін Павел провів день 17 вересня, шукаючи підтримки, але поміж членами Ради Безпеки є незгоди щодо потреби нової резолюції. Він підкреслив, що пропозиція Іраку про відновлення інспекцій насправді має на меті виграти час. К. Павел повідомив, що США наполягатимуть на ухваленні Радою Безпеки ООН нової, сильнішої резолюції стосовно Іраку.

Триетапний плян для розв'язки Близькосхідніх проблем

ЄРУСАЛИМ. – Міжнародні посередники на Близькому Сході 17 вересня підтримали триетапний плян, що має на меті досягти тривкого врегулювання конфлікту до 2005 року. Посередники – ООН, США і Европейський Союз – закликають до реформ у палестинській системі безпеки і до виведення ізраїльських військ з позицій, зайнятих ними два роки тому до загальних виборів у Палестинській автономії на початку наступного року. Після цього створиться палестинська держава з тимчасовими кордонами. На останньому етапі – до 2005 року – визначаться постійні кордони між Ізраїлем та Палестиною. Ці заходи мають передувати випрацюванню проєкту конституції і тимчасових кордонів палестинської держави, котрі мають бути встановлені на постійній основі протягом трьох років. Генеральний секретар ООН Кофі Анан сказав, що поступ врегулювання залежатиме від виконання визначених цілей. Проте спостерігачі зауважують, що Ізраїль та палестинці висловлюють сумнів в ефективності пляну близькосхідного врегулювання. Міністер закордонних справ Ізраїлю Шимон Перез заявив, що передбачене пляном виведення ізраїльських військ із палестинських територій неможливе – із міркувань безпеки. Представник Палестинської автономії Саєб Ерекат назвав нові міжнародні мирні пропозиції „деклярятивними".

Виникла політична криза в Чехії

ПРАГА, Чехія. – Прем'єр-міністер Чехії Владімір Шпідла заявив, що політичним провідникам удалося врегулювати кризу, яка могла призвести до розпаду урядової коаліції. 17 вересня В. Шпідла повідомив, що очолювана ним Соціял-демократична партія схвалила поправку до угоди про коаліцію зі Союзом свободи та християнськими демократами і висловив сподівання на те, що текст поправки сприятиме врегулюванню розбіжностей. Криза виникла минулого тижня, коли парлямент проголосував проти пропозиції уряду щодо підвищення податків із метою отримання коштів для допомоги постраждалим від повені районам.

Робот відкриє таємниці піраміди

КАЇР, Єгипет. – Тут завершуються приготування спеціяльного робота, який буде надіслано до центру найбільшої піраміди Єгипту. Робот використають для дослідження Великої піраміди Хеопса.Таємничий отвір довжиною 20 сантиметрів досліджував 1993 року інший робот, який однак наштовхнувся на товсті вапнякові двері. Цього разу робот просверлить камінь та протягне всередину кабель з оптичного волокна. Організатори кажуть, що наразі невідомо, які саме речі можна виявити за стіною, однак сподіваються знайти манускрипти або ж інструменти, що допоможуть пояснити, як саме будувались піраміди. Робот виготовлено американською фірмою.

Путін: Росія має право на самооборону в Грузії

ВАШІНҐТОН. – Влада США 13 вересня заявила, що не підтримає дій Росії, якщо президент В. Путін виконає свою погрозу і введе війська на територію Грузії для боротьби з чеченськими повстанцями. Речник Державного департаменту заявив, що Вашінґтон підтримує територіяльну недоторканість Грузії та виступає проти будь-якої односторонньої акції Росії на грузинській території. Заяву було зроблено по тому, як президент В. Путін попередив Раду Безпеки ООН, що Росія захищатиме свої інтереси, якщо Грузія не стримає чеченських повстанців на своїй території. Тбілісі заявив, що зробить все, щоб відстояти безпеку Грузії. Грузинський президент Е. Шеварднадзе назвав заяву В. Путіна поспішною і закликав до переговорів. Спостерігачі кажуть, що застереження В. Путіна виглядає найсерйознішою ознакою того, що Росія готова застосувати силу в Грузії. З Тбілісі повідомляє Клої Арнольд:

„Президент Шеварднадзе скритикував погрози російського президента завдати ударів по півночі Грузії. Він заявив, що Росія сама винна в проблемах у Чечні. Грузинський президент назвав заяву В. Путіна покваппливою і закликав Росію спочатку відновити порядок у бунтівній республіці Чечня. Російський президент наказав напередодні військовим оцінити можливість повітряних ударів по Панкійській ущелині на кордоні з Чечнею. Москва звинувачує Грузію в тому, що вона не перешкоджає чеченським повстанцям використовувати цю віддалену ущелину як базу для їхніх операцій проти російських сил безпеки. Президент Шеварднадзе закликав В Путіна провести переговори, щоб знайти вирішення проблеми Панкійської ущелини".

За матеріялами ЗМІ

А. Зленко виступив в ООН і перед нашою громадою

НЬЮ-ЙОРК. – Міністер закордонних справ України Анатолій Зленко виступив з трибуни Генеральної Асамблеї Організації об'єднаних Націй в суботу, 14 вересня, під час відкриття 57-ої сесії Генеральної Асамблеї. Передусім він висловив співчуття України з приводу жертв терористичної акції в Америці 11 вересня 2001 року. „В останній рік ми не раз замислювалися над тим, чи залишаться ці події трагічним моментом історії, чи стануть її поворотом, – сказав він, – шукали відповіді на запитання, як зберегти основне і невід'ємне право кожної людини – право на життя". Міністер А. Зленко зауважив, що для України поняття терору і тероризму – не просто слова, оскільки Україна пережила декілька десятиліть в обставинах терору, і підкреслив, що саме в цьому році Україна відзначає 70-ліття одного з найстрашніших в історії прикладів терору – Великого голоду 1932-1933 років, котрий забрав життя понад сім мільйонів людей.

У своєму виступі А. Зленко також згадав нещодавній „екологічний саміт" в Йоганесбурзі, в Південно-Африканській Республіці, де Україна представила новий механізм фінансування екологічних ініціятив для країн, в котрих економіка лише розвивається чи перебуває у переходовому періоді. Він підсумував дворічну діяльність України в Раді Безпеки ООН, котра завершилася в цьому році, і участь українських військ у миротворчій діяльності по цілому світі.

У справі Близького Сходу міністер А. Зленко закликав Ірак повністю виконати резолюції Ради безпеки ООН, і ще раз запевнив, що Україна надасть свою територію і необхідні засоби для переговорів щодо мирного врегулювання близько-східнього конфлікту. Він підтвердив, що Україна займається політичною реформою, метою якої є перейти на парляментсько-президентський устрій держави. Україна, сказав міністер, також продовжує працювати, щоб досягнути стратегічної цілі – вступу до Европейського Союзу і Північно-Атлантичного альянсу. Він підкреслив, що Україна в інтересах всього людства докладає багато зусиль у боротьбі проти СНІД-у, і в листопаді в Україні відбудеться конференція для експертів країн Східньої Европи і Центральної Азії щодо проблем цієї хвороби.

Україна, зауважив міністер А. Зленко, досі несе на собі найбільший тягар наслідків Чорнобилю. Він сказав, що його країна готова поділитися своїм досвідом щодо ядерної безпеки і проблеми унеможливлення аварій і пропонує створити, з міжнародною підтримкою, міжнародний науковий дослідний центр у цій ділянці.

Міністер А. Зленко, котрий приїхав до Нью-Йорку 12 вересня, брав участь у різних двосторонних і багатосторонних зустрічах з представниками інших країн. Зокрема він зустрівся з президентом Афганістану Карзаєм. Досягнуто домовлення, що Україна відкриє в Кабулі своє консульство і заздалегідь пришле до Афганістану свого посла. Також було домовлено, що Україна з початком наступного року надсилатиме в Афганістан гуманітарну допомогу.

Анатолій Зленко

Вечором 14 вересня в Українському Інституті Америки міністер А. Зленко зустрівся з українською американською громадою, коротко підсумував вище подані інформації з його виступу в ООН і додав, що Україна буде домагатися міжнародного осуду Великого голоду в Україні. Міністер А. Зленко щиро дякував українській громаді Америки за активну моральну і матеріяльну допомогу в часи, коли Україна переживає труднощі. А. Зленко запевнив, що в Україні зароджується „новий клімат", котрий дозволить реалізувати позитивні зміни в суспільстві. Він пообіцяв, що Україна підтримає такі важливі проєкти української громади в США, як спорудження у Вашінґтоні пам'ятника жертвам Великого голоду в Україні і діяльність Українського музею в Нью-Йорку.

Одне із запитань, з котрим присутні звернулися до міністра А. Зленка, стосувалося справи відзначення в Україні 350-ліття Переяславської угоди і 85-ліття від дня народження колишнього партійного провідника в Україні Володимира Щербицького. На жаль, міністер не відповів прямо на запитання щодо запланованого відзначення роковин Переяславу і ювілею В. Щербицького, але зауважив, що окремі люди мають право відзначувати те, що для них є важливе, і якщо, наприклад, комуністи хочуть вшанувати пам'ять В. Щербицького, то нехай собі роблять це. Що ж до відзначення Переяслава, то він не знає про жодні заплянрвані акції відзначення цієї дати. Чомусь міністер А. Зленко не хотів признатися, що обидві ці дати є офіційними, оскільки були визначені указами Президента України, а не певними групами громадян. В розмові після виступу міністра деякі з присутніх висловили своє незадоволення з приводу його відповідей на ці порушені питання, особливо тому, що для українців в діяспорі обидва з тих відзначень яскраво свідчать, що Україна не готова відійти від російськоцентричної і комуністичної орієнтації своєї історії. Своєрідним коментарем стали слова одного з присутніх на цій зустрічі: „Позиція щодо відзначень Переяславської угоди є особливо дивна, тому що сам міністер у своєму виступі зазначив, що в нього є мрія побачити Україну без духу меншвартости і малоросійства – мрія, з котрою всі присутні, безумовно, погодяться. Але якщо є один символ, одна подія, котра уособлює підлеглість України Росії, то квінтесенцією українського почуття меншвартости і малоросійства є саме Переяславська угода".

Ірена Яросевич

Два зібрання: одне вшанувало пам'ять, друге висловило протест

Молодь протестує перед Посольством України в США.

Співачка Віка виступає на віче „Реквієм - 2002“.

ВАШІНҐТОН. – У неділю, 15 вересня, на площі перед пам'ятником Т.Шевченкові у Вашінґтоні відбулася акція „Реквієм-2002: Обличчям до Правди!“, присвячена пам'яті журналістів та політичних діячів, які загинули у боротьбі з корумпованою владою за останні 10 років. На цю акцію, організовану Фондом Георгія Гонґадзе та Форумом українських студентів в Америці, зійшлося близько 150 людей, які стійко відбули до самого завершення, незважаючи на зливу.

Першою на зібранні виступила вдова вбитого журналіста – Мирослава Ґонґадзе. Її виступ був особистим і надзвичайно емоційним спогадом про той день, коли вона дізналася про зникнення Георгія.

Серед гостей акції були голова Українсько-Американської Координаційної Ради Ігор Ґавдяк, президент Українського Конґресового Комітету Америки Михайло Савків, Олександр Єльяшкевич – народний депутат України 2-го і 3-го скликань, Марк Палмер – заступник голови „Дому Свободи“ (Freedom House).

Під час віча були також зачитані звернення співголови Гельсинської Комісії конґресмена Кристофера Смита, члена комітету міжнародних стосунків Конґресу США конґресмена Джозефа Говфела, та співголови групи підтримки України в американському Конгресі конґресмена Боба Шейфера. Останній зокрема висловив переконання, що український народ здатний розвинути сильне демократичне суспільство. Доказом цього, на його думку, є „зібрання у Вашінґтоні та непохитна солідарність його учасників“. Звертаючись до організаторів та учасників віча, Шейфер наголосив: „Ваша відвертість надихає моїх колеґ та мене у Конґресі до подальшої рішучої підтримки формування зрілої демократії в Україні“.

Мирослава Ґонґадзе перед Посольстом України в США.

Незважаючи на велику кількість поважних гостей, основними дійовими особами зібрання були все ж його організатори - українські студенти, які упродовж усього часу його проведення стояли пліч-о-пліч на подіюмі і по черзі оголошували гостей акції. Це стало яскравим символом єдности української молоді у відстоюванні своїх прав та свобод, її готовности докласти усіх зусиль, щоб Україна перетворилася на справді вільну, демократичну державу.

Протягам вечора на площі панував дух солідарности, але також і скорботи. За словами президента Фонду „Україна-США“ Наді МакКоннел, „це була добре збалянсована програма“, в рамках якої пролунали пісні у виконанні лавреатів першого фестивалю української музики „Червона Рута” бандуриста Юліяна Китастого та співачки Віки Врадій і була промовлена щира молитва при сяйві свічок в пам'ять про загиблих за волю України.

Наступного дня, 16 вересня, на другу річницю зникнення та вбивства українського журналіста Георгія Ґонґадзе, студенти та інші учасники зборів провели пікетування посольства України у США, протестуючи проти саботажу українською владою розслідування цього та інших злочинів проти журналістів та політичних і громадських діячів. Під час пікету його учасники ухвалили звернення до українських дипломатів, в якому міститься заклик „говорити правду і своєю позицією служити громадянам України, а не її скорумпованому та дискредитованому керівництву“.

Віче „Реквієм-2002: Обличчям до Правди!” було організоване українськими студентами за підтримки української діяспори та правозахисних міжнародних організацій „Дім Свободи” та Комітету захисту журналістів. Окрім Вашінґтону, акції Реквієм-2002 та пікетування українських державних представництв відбулися 16 вересня у Нью-Йорку, Чикаго, Брюселі, Лондоні, Парижі, Лісбоні, Гельсінкі, Празі та Будапешті.

Богдан Печеняк,
Ейльський університет,
член Форуму українських студентів
Сергій Куделя,
Університет Джонса Гопкінса,
провідник
Форуму українських студентів

Доньки Георгія і Мирослави Ґонґадзе – Нана і Соломія.

Віче перед пам'ятником Тараса Шевченка. *Фото: Я. Бігун*

Веселкові надії і можливі розчарування

7 жовтня Імміграційна служба США розпочне приймати заявки на участь у льотерії DV-2004, за якою близько 4 тисяч громадян України дістануть дозвіл на постійне проживання в Америці. Приймання заявок триватиме місяць. Тисячі українців, переважно молодого віку, уже готові вислати відомості про себе – з надією дістати дозвіл на поселення за океаном. І це добре, тому що Америка завжди охоче приймає молоде, працьовите поповнення, а українці від часу впровадження у 1995 році візової льотерії зарекомендували себе з кращого боку.

Проте багато хто з українців уявляє своє можливе переселення до США в надто веселкових барвах, не відаючи, що на них може чекати і розчарування. Десятиліття проживання в іншій соціяльній системі, на жаль, виробили у багатьох в Україні помилкове уявлення про те, що держава має забезпечити їм нинішній добробут і достатню старість. І серед учасників льотерії буде чимало таких, котрі очікують, що американський уряд відразу ж почне дбати про їхні працю, житло, здоров'я. Це нещодавно було підкреслено на зустрічі в Нью-Йорку з представником Державного департаменту США. Краще, щоб іміґранти відразу зрозуміли, що у США створено усі необхідні умови для достатнього життя громадян, але ніхто не принесе приїжджому жодних соціяльних благ. Коли новачок не знає мови, не має навичок у тих працях, які потребують робітників, виріс з надмірними уявленнями про власну особу, то початок для нього буде нелегким. Відомі численні приклади, коли люди їхали до США за виграною візою в райдужних настроях, а потім зазнали гірких розчарувань. Тому, посилаючи свою анкету, варто порадитися з досвідченими людьми, скласти уявлення про умови американського життя, щоб заощадити власні кошти і нерви.

Сотні тисяч попередників нинішніх щасливців в минулі роки досягнули своєї мети за океаном, але здобули це нелегкою ціною. Треба пам'ятати одне: для більшости людей початок буде нелегким. Треба бути готовим до труднощів.

Багато осіб з України вже перебувають у США за станом так званих „нелегалів". Вони вже обізнані з умовами американського життя і воліють тут залишитись, але не варто їм покладати якісь надії на льотерію: у них практично немає шансу дістати дозвіл на постійне проживання в країні через льотерію.

Посилайте свої анкети, але при цьому пам'ятайте, що успішний початок життя у новій країні залежить не тільки від мрії, , бажання, надії, але також від вашого віку, здоров'я, професійних здібностей, характеру, знання англійської мови і... грошей, тому що треба не тільки придбати квиток на літак в нову країну, але мати гроші, щоб у ній вижити.

Якщо ці умови не стануть перепоною, можна сподіватися на успіх в Америці.

СВОБОДА
Пам'ятаймо про Україну!
Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.
Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".
Головний редактор – Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.
Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про таких, що не забувають

Коли тепер раз-у-раз чуємо та читаємо про те, як „цвіте" російська мова у різних частинах незалежної України, як перемагає вона українську на різних відтинках життя, у школах, на конференціях, в доповідях, матеріял, що переслав мені вірний дописувач і незломний активний громадянин д-р Р. Барановський, такий зворушливий, що ніяк не можу його „сховати" для себе, не можу не поділитися враженнями із моїми численними читачами.

У далекому Нижнєкамську проживає група українців, які ніяк не бажають залишати українську мову та ще й стараються її плекати в тому чужому для українства підсонні. І ось читаємо із чепурно виданого каталогу про цілий ряд українців, що створили там, далеко від України, своє товариство „Вербиченька", мають свою колюмну у місцевій російській газеті, займаються розвитком української недільної школи для своїх дітей, а передусім пишуть українською мовою не лише прозу, але і поезію. І саме з цього приводу вони зустрічаються на літературно-поетичних вечорах, де читають свої твори – розуміється, українською мовою.

Читаємо про один такий вечір звідомлення у місцевій газеті і не можемо вийти з дива, з якою любов'ю, пієтизмом і зворушенням ці такі далекі від України українці творять поезію українською мовою, як стараються її плекати і передавати своїм нащадкам. Читаємо, що присутні на вечорі, слухаючи цих поезій, витирали сльози із очей, і це не тільки дорослі, але й діти. Але справді чи не може зворушити, наприклад, вірш молодого майора міліції О. Жолнеровича?

„Як передшлюбний плод
Свої ховаю думи.
Завжди був мій народ,
Мов під вітрами дюни.
А вітри дмуть і дмуть,
Із заходу й зі сходу,
За ними й не відчуть
Прекрасної погоди.
А вітри дмуть і дмуть,
То чорні, то червоні...
Навчають смак відчуть
У грошей і погонів.
Як передшлюбний плод,
Свої ховаю думи.
Чому ти, мій народ,
Податливий як ґума?"

Із усіх цих віршувань несеться глибока і щира любов до України, любов до рідної мови, що її так пильно вони плекають далеко від своєї батьківщини. Чи не може це до краю зворушити? А тим часом у серці України у її столиці, раз-у-раз напотикаєшся на вживання російської мови, чуємо її у телебаченні, у радіо та у розмовах, бачимо у книгарнях тільки російські книжки та поезії. Не диво, що у далекому Нужнєкамську Євген Савенко голова „Вербиченьки" у своєму звідомленні про плекання української мови пише: „Українське літературне, а особливо поетичне слово зараз переживає дуже скрутні часи навіть в Україні". Справді скрутні, такі скрутні, що далекі українці з Нижнєкамська мусять повчати, як плекати українську мову.

О-КА

Звернення СКУ до 60-річчя УПА

В Україні і діяспорі українство інтенсивно готується до відзначення 60-річчя від дня створення Української Повстанської Армії, яке припадає на день св. Покрови, 14 жовтня.

Світовий Конґрес Українців підтримує усі заходи в Україні і діяспорі, заплановані для гідного відзначення на громадському і державному рівнях цієї особливої дати в історії національної визвольної боротьби українського народу за волю і державну незалежність України. Зокрема СКУ підтримує заініційований Кабінетом Міністрів України законопроєкт „Про відновлення історичної справедливости стосовно борців за свободу і незалежність української держави", який пропонує визнати боротьбу ОУН-УПА боротьбою за свободу і незалежність української держави, а також вважати їхню діяльність у період з вересня 1939 року до середини 50-их років XX століття Рухом Опору, організованого з однією метою – об'єднання і створення єдиної України.

Закликаємо Верховну Раду України прийняти цей законопроєкт, а Президента України – підписати його, в ім'я національної гідности Української держави і цивілізованости усіх гілок її влади, ще напередодні відзначення 60-річчя УПА.

Визнання державою ОУН-УПА уможливить усьому українству повністю відкрити двері до власної історії і стати віч-на-віч з історичною дійсністю і правдою, долати психологічний „Збруч" між „західніми" і „східніми" українцями задля їхньої інтеграції в єдиний національний організм, ламати совєтсько-сталінські міти про український визвольний рух і Другу світову війну і наближати верховенство національної ідеї в державі. Визнання ОУН-УПА теж подасть промовистий сиґнал усім зарубіжним партнерам України – зокрема її сусідам – про незалежність її внутрішньої (і зовнішньої) політики від зовнішнього втручання.

Зі святом 60-річчя від дня постання УПА вітаємо український народ і ветеранів ОУН-УПА, які своєю одержимою боротьбою наблизили відновлення Української держави – яке й стало символом їхньої остаточної перемоги. А загиблим воїнам ОУН-УПА – вічна пам'ять і шана від вдячних нащадків.

За Президію Секретаріяту СКУ:

Аскольд Лозинський,
президент
Віктор Педенко,
генеральний секретар

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Скарбниця народних талантів

Мені подобається тижневик „Свобода". Він висвітлює регулярно найголовніші події сьогодення у світі та в Україні. Як говориться, читаю все від „а" до „я". У посмертних некрологах зустрічаю багато своїх краян, навіть з моєї рідної Рогатинщини.

Нещодавно в тижневику з'явилась рубрика „Листи від читачів". І це чудово! На жаль, редакція друкує лише огляд пошти через обмеженість газетної площі. А між іншим, читачі подають цінну інформацію в цих листах, висловлюють свої побажання, рекомендації редакційному персоналові, що їм подобається, а що ні. Інколи в цій рубриці можна прочитати цитати доволі негативного характеру.

Так, нещодавно в своєму листі один поважний читач висловився про те, що йому не подобаються в тижневику пісні, гумор, поезія, мистецтво нашого народу в поселеннях поза Батьківщиною. Мені дуже сумно читати такі рядки і шкода такого погляду на таланти нашої нації.

В діяспорі ми маємо чудових поетів, гумористів, байкарів, танцюристів, музикантів, бандуристів, співаків. Статистика свідчить, що Україна має в своєму репертуарі понад 2 мільйони пісень. Це вже про щось говорить. Скажіть на милість, яка ще держава нашої плянети може похвалитися такими перлами, такою спадщиною і надбанням народу? На мою думку, редакція не повинна зважати на зауваження цього читача, навпаки, редакція „Свободи" ще з більшим завзяттям і енергією в наш час, коли маємо самостійну Україну, повинна нести в світ таланти українського народу. Адже тижневик читають не лише в Сполучених Штатах Америки та Канаді, його читають і в Україні, Росії, а також в Европі, Азії, Австралії, і також народи цих країн і континентів дедалі більше довідуються про нашу Україну, яка не так давно з'явилася на географічній мапі світу, а до цього була рабою під чоботом більшовицької імперії. Можливо, в редакції є картотека усіх хорів, оркестрів, музичних і танцювальних ансамблів, вокальних груп українців в діяспорі. Було б добре, якби їх надрукували в одному із чисел „Свободи". Я вельми цікавлюсь народним мистецтвом і це було б для мене і багатьох інших читачів неабияким подарунком.

Друкуйте на сторінках тижневика патріотичні вірші, пісні, гуморески – їх у вас більше, ніж предостатньо. І будьте ласкаві, заведіть на сторінках тижневика літературну сторінку для пісень, гуморесок, віршів, бо це невичерпна криниця літературного жанру українського народу.

Федір Гринів,
Кент, Ваш.

Хто провокує незгоду?

26 серпня Ян Невінський, голова утвореного у Польщі комітету так званих „кресов'яків", звернувся від імені цієї організації до президента, уряду та парляменту Польщі з вимогою, щоб польська влада вийшла з протестом до уряду України проти намірів привернути історичну справедливість відносно вояків за волю і самостійність української держави з УПА-ОУН. Невелика група польських екстремістів хоче зіпсувати добрі польсько-українські взаємини, що утворилися за останнє десятиріччя, посварити і спровокувати також українських екстремістів до непорозумінь між Польщею і Україною.

Усе це передовсім потрібно Москві, яка всіляко намагається перешкодити польсько-українській співпраці.

Автори листа теж провокують українофобію і антисемітизм серед польського населення. Такі голоси з минулого повинні зустріти громадський осуд.

Євген Стахів,
Нью-Джерзі

Мої читачі – мої друзі

Щиросердна подяка усім, хто надіслав перші відгуки на мою книжечку „Фрагменти з автобіографії". „Це буде пам'ятка не лише для вашої родини і нащадків, але для всіх, хто вас знає з видавничої і творчої діяльности для добра українського народу й української історії", написали Дмитро і Марія Гулеї з Вестону, Канада.

Петро і Стефа Захарчуки (Енсіно, Каліфорнія) написали: „Не маємо відповідних слів, щоб висловити свою вдячність.".

„Це дуже добре, що ви написали книжки для своїх дітей і внуків", пише Олександер Багнівський (Елкгарт, Індіяна). Схвально відгукнулися про мою книжку Д-р Павло Пундій (Чикаґо, Іл.), Яків Юмець (Сан Ситі, Арізона), Євгенія Ковальська (Люїсвіл, Кольорадо).

Микола Дупляк зі Скрентону, Пенсильванія, написав: „Пишу до вас з пошаною, як до щирого українця, який прожив своє життя з думкою про Україну та добре ім'я нашої Батьківщини, а це нас, в основному, поєднує. Названа публікація присвячена нащадкам. Це підсумок вашого життя та боротьба за виживання людини, яка втратила Батьківщину. Проте тут є щось глибше, бо в цій книжці читач знайде характеристику всього післявоєнного покоління еміґрантів, а ця прикмета надає їй історичного змісту. На мою думку, книжку, подібну до вашої, повинно залишити по собі кожне українське покоління, щоб вона стала свідоцтвом його доби".

Схвальна оцінка читачів – велика підтримка для автора. За це спасибі!

Іван Овечко,
професор-емерит,
Аврора, Кольорадо

Художні твори варто друкувати

З приємністю прочитав у „Свободі" з 23 серпня уривки з творів двох сучасних письменників незалежної України – Оксани Забужко і Володимира Діброви. („Цей не зовсім традиційний спосіб" був уживаний в українських часописах в передвоєнній Польщі, наприклад, в „Ділі", де друкувалися частини з повісти Emily Bronte's „Wuthering Heights" – Буреверхи").

Уривок з роману Оксани Забужко „Музей покинутих секретів" – „Оце!!!" цікавий і важливий тому, що вона одна з перших в нинішній Україні пише про психологічні переживання і нелюдські терпіння звичайних людей в колишньому комуністичному „раї".

О. Забужко з глибокою інтуїцією пише про свого батька-архітектора (без ідеалізації) як про звичайну пряму людину, що його ціллю є не протидержавна політика, а краса в архітектурі і естетика декорації Палацу „Україна", збудованого в 1970 році. Проблема була в тому, що цей Палац „Україна" виглядав краще, ніж кремлівський „Дворец съездов", і тому прийшов наказ „вождів" з Москви, щоб його змінити на „грубіше, дешевше й простецькіше".

Батько-архітект, наче той Дон-Кіхот, почав протестувати і вимагати скасування того варварського указу. За це його запроторили в „психушку".

Ми часто читаємо про жорстоке винищування українського народу московською комуністичною владою, про страждання і муки наших не тільки ідейних та патріотичних людей, але навіть звичайних, політично не заанґажованих, які безневинно гинули в совєтських концтаборах, ҐУЛагах, в'язницях або каралися у „психушках".

Однак, навіть тепер, за 11 років незалежности України, ні українські письменники, ні історики, ні політологи не спромоглися написати захоплюючого і звинувачувального твору, скажім, на рівні твору росіянина Василія Ґросмана – „Всьо тєчьот", де він зворушливо і з ніжністю оповідає про українських селян в роки голодомору.

Також ніхто в Україні не написав такого монументального твору, як „The great Terror" („Великий терор") Роберта Конквіста, або видану в Парижі „Livre Noir" („Чорна книга комунізму"), в якій автори з цілого світу звинувачують комунізм в страшних злочинах проти людства.

Саме такі твори дуже потрібні для теперішнього і майбутнього читача в післясовєтській Україні, щоб вивчати історію, вчитися з неї і щоб її не повторювати.

Безліч українських сімей втратили своїх рідних у цій брутальній системі, де КҐБ мала владу над життям і смертю людей, однак не чути, щоб якийсь молодий Columbo-детектив (як пише О. Забужко) поставив собі за ціль знайти винуватих і притягнути до відповідальности.

Д-р Г. Мирослав Бурбело,
Вестерлі, Ровд Айленд

Починаємо курси для новоприбулих

У Філядельфії починають працю курси з вивчення державного устрою та історії США для новоприбулих.

Реєстрація відбудеться в суботу, 21 вересня, в канцелярії ЗУАДК-у при 1206 Cottman Avenue, від години 10-ої перед полуднем до 1-ої по полудні – особисто, телефонічно (215) 728-1630 або факсом (215) 728-1631. Можна писати на адресу: 1206 Cottman Ave., Philadelphia, PA 19111.

В оголошенні треба подати ім'я і прізвище, адресу і число телефону. При реєстрації треба вплатити 15 долярів вписового.

Методій Борецький,
Філядельфія

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Збори 496-го Відділу ім. Тараса Шевченка

КЕНТ, Ваш. – Першого вересня видався чудовий день. Чекали дощу, але, на щастя, його не було. В неділю, після ранкового Богослуження, на березі озера Мерідіян відбулися річні загальні збори 496-го Відділу ім. Т. Шевченка. На зборах були присутні 124 члени разом з дітьми.

Збори відкрив молитвою Василь Дмитрів. Продовжив збори секретар відділу Мирон Пилип'як. Після короткої, змістовної доповіді, де також була розповідь про 35-ту конвенцію, яка відбулася в Чикаґо, почали звітувати усі члени уряду. Після звітів було їх обговорення. Далі відбулися вибори. Секретарем відділу одностайно обрали Мирона Пилип'яка. Більшість членів управи було вибрано одноголосно. Після зборів присутні взяли участь у частуванні, яке приготувала Ольга Василишин, головний шеф-кухар, а брати Роман та Михайло смажили смачні м'ясо та рибу. Молодь почала змагання з вібиванки і загальний рахунок гри між хлопцями і дівчатами був 2:2. Малеча змагалася в швидкісній їзді на скутерах. Збори закінчили жінки співом християнських пісень.

Святослав Пилип'як,
член 496-го Відділу

Учасники Центральних вишкільних курсів для секретарів УНСоюзу, що відбулися 19-20 серпня на Союзівці.

Український музей згадує вересневу трагедію

Статті з газет та знімки представляють події 11 вересня 2001 року на виставці в Українському музеї.

НЬЮ-ЙОРК. – Український музей приєднався до всіх інших музеїв міста, щоб відзначити трагічну подію 11 вересня 2001 року, яка глибоко вразила дослівно цілий світ раптовою смертю майже трьох тисяч невинних осіб. В особливому відзначенні цієї жахливої події, що змінила життя, здається, усіх мешканців Нью-Йорку, Український музей підготовив виставку світлин та статтей про цю подію в українській пресі США і Канади – україномовній і англомовній, а в неділю, 15 вересня, в пополудневих годинах відбулася програма, яку відкрила директор УМ Марія Шуст окремим словом. Відтак був показаний документальний фільм, що його передано з Асоціяції Американських Музеїв, який змонтувала відома фільмово-телевізійна станція ЕЙ-ДЖІ-БІ-О.

Хоча, мабуть, усім присутнім, що вщерть виповнили залю УМ, ці трагічні світлини були добре відомі з телебачення, однак з'єднані тепер відповідно із коментарями і враженнями очевидців зробили вони надзвичайно сильне враження, пригадавши події 11 вересня.

Після перегляду цього документального фільму виступила група членів Студії мистецького слова Лідії Крушельницької, яка деклямувала відповідно дібрані поезії українською та англійською мовами, в тому числі „Псалом" Т. Шевченка, уривки із „Контра спем сперо" Л. Українки, „П'ять картин з 2000 року" Б. Бойчука і вибране з творів Р. Кіплінґа. У цьому мистецькому виступі взяли участь також актори Володимир Курило і Народний артист України, актор театру ім. Заньковецької Іван Бернацький.

Після цієї добре продуманої програми присутні мали нагоду ближче ознайомитися з виставкою преси та світлин, що їх виконали Г. Кріль, А. Каровський, В. Лопух, С. Харченко і М. Бачинська, в якому перед вели зразки „Свободи" та „Українського Тижневика". На почесному місці виднілі світлини двоє українських жертв нападу 11 вересня 2001 року – Олега Венгерчука та Івана Скали, та інтерв'ю з їхніми родинами, що його перевела Ганя Кріль.

Виставка преси і світлин буде відкрита до 6 жовтня. Вступ на неї, як і на програму 15 вересня – вільний.

На виставці виступають члени мистецької студії Лідії Крушельницької – Надія Диба Подуляк, Лариса Гурин, Наталя Лисецька, Оленка Лисецька, Адріян Березовський, Адам Гапій, Івась Кіналь, а також актори Володимир Курило і Народний артист України Іван Бернацький.

О. К.

Великий син Церкви і України

Вісімнадцять років – це, мабуть, замало, щоб дати повну і всебічну оцінку життю і праці людини такого формату, як Патріярх Йосиф.

Багато з нас добре пам'ятає 1963 рік, коли 18-літній каторжник, Києво-Галицький Митрополит Йосиф Сліпий приїхав до Вічного міста – Риму, сколихнувши світовою опінією, бо за ним ішла авреоля непохитної вірности Христовій Церкві.

Блаженніший Йосиф був учасником другої сесії II Вселенського Собору. У своєму виступі він сказав: „Мене уповноважнюють віки, мене уповноважнюють мої попередники, мене уповноважнюють неприсутні, переслідувані...". Блаженніший Йосиф також говорив про патріярхат. Цей його виступ зробив велике враження на 2500 членів собору. Хоч була спеціяльна постанова – під час нарад нікого не оплескувати, але учасники не могли втриматися від спонтанних овацій.

Блаженніший Йосиф прибув у вільний світ з підірваним здоров'ям, і дехто сподівався, що він у затишку римських монастирів буде спокійно доживати віку. Проте він розгорнув таку динамічну працю, що збудив нашу УКЦеркву з летаргічного сну і повернув її напрям до патріярших вершин. Завдяки його старанням Києво-Галицькій Митрополії було повернуто титул Верховного Архиєпископства, а колишньому митрополитові на цьому престолі – титул Верховного Архиєпископа. Отже, Блаженнішому Йосифу не присвоїли цей титул, як дехто вважав, але законно повернули. З цього випливав дальший висновок: згідно з канонічним правом, верховний архиєпископ рівний патріярхові.

Блаженніший Йосиф мав Божу харизму і далекойдучу візію. Спершу він зробив Рим близьким для української діяспори. Побудував храм Святої Софії і Український Католицький університет ім. папи Клемента, відкупив історичну українську посілість при Пяцца Мадонна деї Монті 3, з церковцею свв. Сергія і Вакха і з чудотворною іконою Жировицької Божої Матері. Також покликав до життя монаший чин св. Теодора Студита. Так виросла значна українська присутність у Римі, поруч уже давнішої семінарії св. Йосафата при Дажаніколько та василіянських чоловічих і жіночих чинів. Українські паломники приїжджали до Риму майже кожного року, щоб привітати Блаженнішого Йосифа, і при цій нагоді влаштовували різні конференції на релігійно-церковні теми, почуваючись, як у себе вдома.

IV Архиєпископський Синод Української Католицької Церкви, що відбувся в кінці вересня – на початку жовтня 1969 року у Римі, став наріжним каменем у дальшому розвитку нашої Церкви. УКЦ обстоює патріярхальний устрій. У листі до папи Павла VI українські владики просили піднести УКЦеркву до гідности патріярхату.

Майже через два роки прийшла відмова: мовляв, на такий не дозволяють „канонічні, історичні, духовні і душпастирські" причини, а згодом додано проблему території. Хоч територія людських душ є куди важливіша за фізичну, це не переконувало ватиканських чинників.

Блаженніший Йосиф безупинно працював, щоб УКЦерква була визнана патріяршою. Він знав, що насправді перешкодою для визнання була „остполітик", тобто загравання Ватикану з Москвою. На прохання владик, священиків і мирян у 1975 році Блаженніший Йосиф взяв титул Патріярха і проголосив в УКЦеркву патріяршою.

Ватикан не визнав патріярхату Помісної УКЦеркви, але й не заперечив. Не визнав, бо „остполітик" діє до теперішнього часу, бо причини, названі у листі Папи, вже відпали, але нічого не змінилось по відношенні до УКЦеркви. Тепер бачимо, що є правдою. Втім, після проголошення нашої Церкви патріяршою, й деякі наші владики не були згідні з такою постановою. Це утруднювало працю Патріярха Йосифа, який просив: у першу чергу визнаймо самі наш патріярхат, а після того будемо дбати, щоб його визнала Апостольська Столиця.У своєму Завіщанні Патріярх Йосиф писав: „Моліться, як дотепер, за Патріярха Києво-Галицького і всієї Руси, безіменного і ще невідомого! Прийде час, коли Всемогутній Господь пошле його нашій Церкві і об'явить його ім'я! Але наш патріярхат ми вже маємо".

Блаженніший Йосиф і говорив, і діяв, як Патріярх. Правдивим було зауваження Патріярха одному з кардиналів: якщо б Ватикан з такою посвятою, наполегливістю поборював комуністів, як він поборює патріярхат Помісної УКЦеркви, то напевно не було б комуністів у міському уряді Риму. Патріярх Йосиф у Римі таємно висвятив трьох владик з призначенням для України – о. Любомира Гузара, о. Івана Хому і о. Стефана Чміля. Владика С. Чміль помер 22 січня 1979 року у Римі. Блаженніший Йосиф просив, щоб Апостольська Столиця потвердила ці свячення. Звертався й до Папи Івана Павла II, але без успіху. У справі цих свячень також звертався Патріярх Мирослав Любачівський – і також без висліду. Та знову ж таки, – Апостольська Столиця їх ніколи не заперечила, а нещодавно визнала їх.

На Надзвичайному синоді УКЦеркви 24 березня 1980 року коадютором з правами спадкоємця Патріярха Йосифа було обрано Митрополита Мирослава Любачівського, хоч кандидатом самого Патріярха Йосифа був Владика Любомир Гузар.

Бачимо, що візія Патріярха Йосифа здійснилася: Владика Любомир Гузар став Патріярхом Помісної Української Католицької Церкви. Під сучасну пору всі владики стоять на тому, що УКЦерква є патріяршою, і знову звернулась до Святішого Отця Івана-Павла II з проханням визнати патріярхат УКЦеркви. Це прохання підтримали всі монаші чини. Водночас у Львові відкрився, вперше в історії, Український Католицький університет, заснований Патріярхом Йосифом у Римі. Це подія, що матиме велике значення не тільки для українців-католиків, але в цілому для поглиблення християнства в Україні.

Ясний і тривкий слід, який залишив по собі Блаженніший Патріярх Йосиф, завжди надихатиме нових працівників у Божому винограднику.

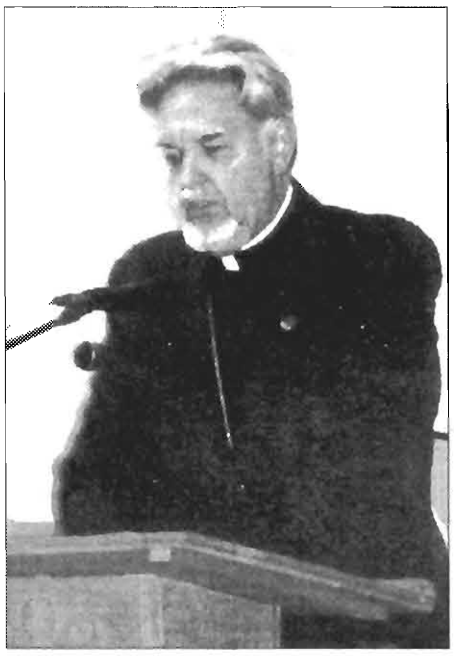
Микола Галів,
Нью-Йорк

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Свято України відзначено в Америці

Представник України в ООН, посол Валерій Кучинський (зліва) і предсідник УНСоюзу Стефан Качарай.

Єпископ УКЦ Василь Лостен відкриває свято.

Богдан Кекіш, за ним – Володимир Воловодюк.

НЬЮ-ЙОРК. – В четвер, 5 вересня, в приміщенні Українського Інституту Америки відбулося відзначення 11-ої річниці Незалежности України, організоване Постійним представництвом України при ООН, Генеральним консульством України в Нью-Йорку та Українським Інститутом Америки.

При вщерть виповненій залі свято відкрив молитвою Єпископ УКЦеркви Василь Лостен, а відтак слово забрав В. Кучинський, Постійний представник України при ООН. Теплими словами привітавши присутніх, він підкреслив важливість ідейного служіння світового українства вільній европейській державі, якою є Україна, важливість співпраці української громади США з представниками України, та закликав до дальшої спільної дії.

Сергій Погорельцев, Генеральний консул України в Нью-Йорку, разом із побажаннями з приводу цієї радісної річниці, дякував американським українцям за їхню працю та допомогу, зокрема голові Координаційного комітету допомоги Україні В. Воловодюкові та президентові Української кредитової кооперативи „Самопоміч" д-рові Б. Кекішеві. В. Назаревич, директор Українського Інституту Америки, запевнив у своєму слові, що українська громада США ніколи не перестане допомагати Україні.

Ведуча програмою Євгенія Філіпенко, секретар Постійного представництва України при ООН, запросила до виконання пісень відоме на терені Нью-Йорку сопрано Лесю Грабову. Актор Р. Василенко прочитав дві поезії. Відтак Є. Філіпенко прочитала привітання від губернатора штату Нью-Йорку Джорджа Патакі.

Співоча програма продовжувалася у виконанні Алли Куцевич та групи дівчаток. Р. Василенко прочитав гумореску, співав ансамбль з „четвертої хвилі" „Українська родина" при акомпаньяменті О. Лиховид.

На закінчення ведуча програмою запросила до відспівання національного гимну відому співачку О. Боднар.

Після програми гості були запрошені до перекуски, що її влаштували організатори.

О. К.

Діти співають молитву

ОЛБАНІ, Н. Й. – 18 серпня українці Вотервліту, Коговзу, Трою і околиці зібралися в Українському парку в Коговзі, щоб спільно відзначити одинадцяту річницю Незалежности України. Свято відбулося під протекторатом Окружного комітету УККА Олбанської округи. Д-р Андрій Баран, голова Окружного комітету УККА, відкрив святочну частину в залі українського клюбу у Коговзі. Він подав короткий підсумок подій перед проголошенням самостійности, які довели до набуття повної незалежности. Головну доповідь виголосив Ярослав Кушнір.

На святі виступив новостворений хор „Рідна пісня" під керівництвом композитора Михайла Цапара, який виконав дев'ять пісень, ряд з яких написав сам диригент. Програму вела Марія Цапар, а їй допомагали Аліса Сердюк і Леся Мищук. Віктор Головадченко розвеселив публіку співомовками Руданського.

Після концерту присутні мали частування і в товариських розмовах провели цікавий день.

Володимир Літинський

* * *

ПАРМА, Огайо. – Українська громада Великого Клівленду 25 серпня урочисто відсвяткувала свято України у Свято-Покровському осередку.

Святковий концерт розпочався співом державних гимнів США і України у виконанні мішаного хору (диригенти Лідія і Василь Кобрини). Програму відкрив вступним словом член управи УЗО редактор Петро Твардовський. Ведучою програми була Марія Помірча. Громадський хор виконав ще п'ять пісень.

Змістовне святочне слово виголосила членкиня 33-го відділу СУА, вчителька Школи українознавства Товариства „Рідна Школа" Оксана Шараневич. Концертову програму продовжував дитячий хор парафії Покрова Пресвятої Богородиці під диригуванням Марії Помірчої, Дуже зворушливою була поява на сцені 40 дітей, які гарно виконали чотири пісні.

Зі святковим вітанням до присутніх, а їх було майже 500 осіб, звернувся почесний консул України на штати Огайо і Кентакі Андрій Футей, який подякував губернаторові Бобові Тефту з Колюмбусу, посадникам міст Парми і Клівленду Джералду Болту та Джейн Кембол за вивішення українського державного прапора на урядових будинках цих міст в День Незалежности України. Вчителька школи св. Йосафата Ірина Кулик оголосила привітання, проклямації і резолюції на честь Дня державности України від губернатора штату Огайо Б. Тефта, посадника Парми Дж. Болта, сенаторів Дж. Войновича і М. Ді Вайна, конґресменів С. Ла Турет і Д. Косинича.

Актор Львівського театру ім. Марії Заньковецької Роман Бариляк виконав уривки з поезій Івана Франка „Козак Невмириха".

Завершив концерт чоловічий хор „Дніпро", який виконав пісню „Боже Великий Єдиний, нам Україну храни" (диригент Оксана Боднарчук, акомпаніятор – Наталія Боєчко).

Христина Чабан

Хор „Рідна пісня" на святі в Олбані, Н. Й.

Свято України відзначено в Америці

Марія Черепенко

На естраді парку „Golden Gate“ танцюють Ірина та Джордж Арабаджі.

Організатори студентського свята (зліва): Наталя Попович, Наталя Рябокінь, Ніколя, Тетяна Гриньова, Майя Повх.

СТЕНФОРД, Каліф. – Святкування 11-ої річниці Незалежности України 24 серпня підготували активісти Асоціяції українських студентів Стенфордського університету (голова – Майя Повх, студентка інженерного відділення). Асоціяцію заснувала Наталя Рябокінь з Львівської области, яка минулому року закінчила Стенфорд. Вона розповідає:

– Навесні 2000 року Сергій Куделя, Ярослав Базалій і я заснували Асоціяцію українських студентів Стенфорду. Разом відзначали українські свята. Асоціяція відчутно розширила діяльність з приходом Тетяни Гриньової, яка залучила до наших заходів українців, які мешкають у навколишніх містечках. Тетяна Гриньова – з Харкова, де закінчила фізичний факультет університету, вчилася в Ліверпулі, а тепер робить докторат у Стенфорді. Етнічні асоціяції університету входять у загальну Асоціяцію стенфордських студентів, яка частково фінансує заходи. На цьому святі українці уперше виступили як самостійні організатори.

Наталя Попович, студентка університету у Сан-Госе, розповіла мені про спеціяльний фонд стипендій для студентів з пострадянських держав „Muskie Program“. Близько 100 студентів з України навчаються в університетах США за цією програмою. Вона має представництва у всіх великих містах колишнього СРСР, де й провадиться конкурсний відбір абітурієнтів. Знання з обраного фаху, вільне володіння англійською та наполегливість – головні критерії. Наталя – зі Львова, закінчила там журналістику, а зараз опановує маґістерську програму з журналістики й взаємин з громадськістю.

Українські ліричні пісні співав на святі, майже без перерви, Віктор Назарчук, акомпануючи собі на кіборді. Він приїхав дев'ять років тому з Луцька, мешкав у Бостоні, потім переїхав до Північної Каліфорнії.

Свято тривало серед музики, співів, частування.

* * *

САН-ФРАНЦИСКО. – Досить було 24 серпня вийти на відкриту естраду парку „Golden Gate“, щоб опинитися в Україні. Духова оркестра виконувала українські мелодії з таким знанням справи, ніби усе життя грала в Україні. Вишиванки багатьох глядачів вражали майстерністю та вишуканістю. Проте не лише українська громада прийшла на концерт. На лавах сиділи американці китайського, японського, мехіканського походження, а також учорашні київські, чернівецькі, одеські євреї.

З естради линула „Червона рута" Назарія Яремчука і міцний голос Іванни Таратули розливався далеко понад парком. Вийшли юні танцюристи з „Сонечка". Марія Черепенко густим оксамитовим меццо-сопрано ніби піднімала втомлених людей. Віктор Назарчук продовжував свій учорашній безупинний концерт...

Про Україну, її досягнення та проблеми розповів доктор філософії, директор Українського центру з питань інтелектуальної власности Юрій Капиця, зараз він у США опрацьовує дослідження з проблем авторського права. Утретє від 2000 року у парку „Golden Gate“ святкують День незалежности України. Минулого року свято співпало з трагедією 11 вересня. Цього року воно нічим не було затьмарене. Свято єднало вихідців з України на обох півкулях.

* * *

Ледве відгомоніло свято Незалежности, як нова подія знову зібрала українську громаду у Сан-Франциско: тут відбувся Міжнародний фестиваль вітрильного мореплавства „Єдиний світ – єдиний океан". 35 вітрильників з різних реґіонів Америки, Нової Зеляндії, Голяндії та України пройшли парадою уздовж узбережжя міста, запросили всіх бажаючих побувати на човнах, дали нагоду для організації концертів, які показали різнобарв'я етнічних культур.

Вітрильник „Батьківщина" вже не вперше бере участь у подібних фестивалях. Цьогорічний маршрут її проліг від Сходу до Заходу США, від Атлантичного океану до Тихого, через Панамську протоку.

Знову линуть над містом українські пісні – гучні голоси Марії Черепенко та Іванни Таратули перекривають гул вітру та моря. Танцює гурт „Сонечко". Дитячий квартет бандуристів під керуванням Олі Герасименко-Олійник демонструє слухачам можливості бандури. Закінчує концерт молодіжна духова оркестра. Майже всі актори, за винятком Марії та Іванни, мешканок Сан-Франциско, приїхали зі Сакраменто спеціяльно, щоб виступити на фестивалі та відвідати український вітрильник.

Капітан шхуни Дмитро Бірюкович запрошує всіх на „Батьківщину". На її борту – стенди з зображеннями міст України, найвизначніших пам'яток її архітектури та історії.

– Хочу щиро подякувати тим, хто підтримав нашу справу, – говорить Дмитро Бірюкович. – Зокрема це – Юрій Михайлюк з Монтерею у Каліфорнії, який допоміг оплатити пальне. Отримували ми допомогу від американського уряду та від управ міст, де побували. Постійних членів залоги лише троє – я, моя дружина та механік Леонід Дерягін. „Батьківщина" незабаром розгорне вітрила і вирушить до Лос-Анжелесу, звідти – до Сан-Дієґо.

Надія Банчик,
Каліфорнія

* * *

ГАРТФОРД, Кон. – 25 серпня гартфордська громада відзначила 11-ту річницю Незалежности України. В ранніх годинах в українських церквах відбулись Богослуження, а о 1-ій годині по полудні, в Міл Парку, у Ведесфільді – святочна зустріч-пікнік.

Відкрив свято Олександер Пришляк. Голова громадського комітету Ігор Рудко привітав учасників святкувань. Іван Кебало зачитав привітання від Віктора Ющенка, яке громада прийняла довготривалими оплесками. Патріотичний привіт виголосив о. Маріян Чайківський.

Проф. Стефан Ладожинський подав інформації про видання документальної книги про трагедію Болехова в часи большевицької окупації. Діти родини о. Маріяна Чайківського – Ірена і Михайло прочитали вірші про Україну. Найменша декляматорка Зоряна Дика теж виголосила вірш, молоді виконавці були нагороджені оплесками. Частування гостей приготували Ігор Рудко, Юрій Стахів, Ігор Стасюк і Роман Петерічко. Галина Васинчук і Люба Кінах провели благодійну льотерію.

Петро Шагай

Біля „Батьківщини" виступили бандуристки під керівництом Олі Герасименко-Олійник.

Танцює гурт „Сонечко".

Пам'ятаймо минуле, будуймо майбутнє

Школі українознавства в Йонкерсі – 50 років

Марія Кіцюк, співдиректор Школи українознавства при парафії св. Михаїла в Йонкерсі, Н. Й., дивилася на мене розгублено й не могла відповісти на запитання, навіщо потрібна українська мова в Америці. Бо для неї воно належало до тих риторичних питань, на які важко відразу дати відповідь.

– У мене таке запитання ніколи не виринало. Я ніколи не запитувала себе, навіщо мені в Америці українська мова. Це все одно що запитувати, навіщо людині кисень чи вода.

Ми сидимо в затишній оселі Марії Кіцюк і розмірковуємо про нас, українців, в чужому світі і про чужий світ довкола нас. Найлегше було б розчинитися в ньому, стати його частинкою, прийнявши чужі мову, віру, звичаї. Так як зробили це мільйони іміґрантів, яких доля чи недоля прибила до американського берега. Сотні тисяч людей, наприклад, які прибули до Америки після Другої світової війни, напрочуд швидко забули, чиїх батьків вони діти. Знаємо немало й своїх співплемінників, які, відцуравшись свого, рідного, опинилися між берегом і човном. Бо в багатонаціональній Америці бути поза своїм культурним середовищем, означає, виявляється, бути ніким. Це тільки в пропаґандистських кліше космополітів рекламується, як добре бути громадянином світу, не знаючи ні свого коріння, ні своїх джерел. В реальному житті все не так просто.

– Вижити на чужині,- продовжує М. Кіцюк,- не втратити своє „я", не розгубитися нам, скитальцям повоєнної Европи, допомогло усвідомлення, що й тут, на чужині, ми зможемо залишатися українцями. Америка дає унікальну можливість усім націям і народностям залишатися самими собою й бути американцями водночас. Й передавати дітям й онукам те, що нам передали наші діди й батьки. Зробити це допомагає школа. Без шкіл українці Америки давно розчинилися б в американському середовищі. Школа – це справа життя українських поселень поза межами України. Й тепер, напередодні 50-ліття Школи українознавства в Йонкерсі, якій багато людей віддали стільки сил й енергії, можна з впевненістю сказати, що є чим похвалитися і є що передати дітям й онукам.

Хоч днем народження школи в Йонкерсі вважається 27 жовтня 1952 року, мудрі люди з України, які розуміли, що не хлібом єдиним живе людина, навчали молодь рідної мови ще наприкінці XIX сторіччя. В 1899 році разом з побудовою церкви святого Михаїла почали зорганізовуватись і вечірні курси української мови. В 1900 році добра душа дяк-учитель Василь Копча кожного вечора вчив діточок рідного слова. А в 1904 році парох Павло Тимкевич відкрив навіть в Йонкерсі бурсу для українських дітей. Правда, дітей було тоді зовсім мало й бурсу довелося закрити. Однак з прибуттям до Йонкерсу в 1919 році дяка-вчителя Михайла Фатюка шкільне життя завирувало з новою силою. Він не тільки вчив дітей української мови й літератури, а й зорганізував хор "Боян".

Новітня ж історія школи українознавства в Йонкерсі починається з 27 жовтня 1952 року. Саме того осіннього дня батьки, які прибули з Европи до Америки після років страждань й поневірянь, вирішили що їхнім дітям без знання рідної мови в Америці аж ніяк не можна. Їхні імена зберегли шкільні архіви – це о. Василь Клос, Василь Мудрий, Ярослава Кіналь, Святослав Коцибала, Ярослава Зарицька, Іван Пециляк, Надія Кудрик. Вони були першими, їм було найважче. Починати довелося з нуля. Не було найнеобхіднішого. Але все здолали, все змогли. 15 листопада 1952 року почалася перша лекція і зайшов до кляси перший вчитель. Ним був адвокат Віктор Пацлавський.

Історія школи українознавства в Йонкерсі – це історія української громади в Америці. Острівці українства на американській землі поставали завдяки праці й ентузіазму подвижників. Йонкерську школу плекали багато гідних й талановитих людей. За свою працю вони отримували копійки, але думали не про заробітки, думали про майбутнє української громади. Дбали, аби не змаліла й не зміліла вона. Й бачили, як ознаку своєї правоти, як з роками підростали діти в родинах, які дивилися на школу українознавства як на щось зайве й непотрібне. „Кому потрібна ця школа в Америці, кому тут потрібна українська мова?", – казали вони й помилялись. Ой як помилялись! Бо людина стільки раз людина, скільки знає вона мов. Бути українцем по крові й не знати рідної мови, а відтак й не прилучитися до багатющої нашої культури – це траґедія. Той, хто цього не усвідомлює, нещасна людина.

– Наша школа, – каже Марія Кіцюк, – не тільки давала дітям перепустку у великий світ української культури, а й захищала їх від вулиці. Адже не секрет, що вулиця здатна затягнути молоду людину у прірву.

Син Марії Кіцюк Славко, який очолює організаційний комітет святкування ювілею школи, додає:

– Знання української мови дає не тільки якісь абстрактні вигоди. На своєму власному досвіді я переконався, що це ще й конкретна користь. Я інженер і доводилося працювати й у Польщі, й у Словаччині. Якби не знав української мови, то дивився б на поляків й словаків як турок. Мені ж з моїм знанням української мови було дуже легко зрозуміти людей в цих країнах.

В переддень 50-ліття в школі згадують славні імена тих, хто невтомною працею на учительській ниві допомагав новим поколінням українців Америки не загубити себе. Олександер Кулинич, 21 рік він був директором Йонкерської школи українознавства. Й навчав дітей не тільки рідної мови, а й прилучав їх до нашого звичаю, наших свят. Саме за його директорства в школі почали зустрічати св. Миколая, влаштовувати коляду, розписувати до Великодня писанки, виготовляти подарунки матусям до Дня матері, готувати вечори до Шевченківських днів. Він умів заохотити дітей до дії, до розуміння того, що належимо до великого й нескореного народу.

У 1969 році відбулася знаменна подія в житті школи – перший випуск тих, хто 11 років ходив до школи: Наталія Холодна, Володимир Микула, Марія Саламон, Михайло Бурчак, Володимир Черевко, Осип Мороз, Ольга Рудик.

Їх багато, подвижників українського шкільництва на американській землі. В затишному Йонкерсі, що притулився біля гігантського Нью-Йорку, український пульс відчувається й тепер, як відчувався він усі ці 50 літ. Й дуже символічно, що нині школою керують мама й дочка – співдиректори Марія Кіцюк й Оксана Кулинич. Старші передають естафету молодшим.

День проголошення незалежності України став для Школи в Йонкерсі святом. Здавалося, що тепер Україна-мати допоможе своїм дітям на чужині словом поради, книжкою. На жаль, такої допомоги в школах діяспори не дочекалися. Натомість тисячі підручників висилає сьогодні в Україну Шкільна рада при УККА.

Проблемою для школи завжди були кадри. І лише з прибуттям до Америки так званої „четвертої хвилі" проблема почала поволі розв'язуватися. Сьогодні в школі більшість вчителів – новоприбулі українці.

Навчальний рік, який щойно починається, пройде під девізом: „Пам'ятаймо минуле, будуймо майбутнє". Школа в Йонкерсі своїми справами доводить, що тут справді дбають про майбутнє.

З нагоди 50-ліття школи, в суботу, 19 жовтня, відбудеться бенкет для всієї громади в Домі Спілки Української Молоді при 301 Palisade Ave.

Учасники бенкету отримають безкоштовно ювілейну книжку. За дальшими інформаціями просимо звертатися до Славка Кіцюка: (914) 968-0851 або електронною поштою: ukrschool@yahoo.com

Валентин Лабунський

Школа українознавства у 2002 році (посередині – о. декан Пилип Виняр).

Пласт – наша гордість і мрія

На відкритті ЮМПЗ у Свіржі було піднято на щогли прапори країн, де діє Пласт.

Пластовий обіт

В пожежах всесвітніх, у лунах кривавих,
Під громом гармат, у важкій боротьбі,
На лицарську честь, і на предківську славу,
Вітчизні обіти складаю такі.

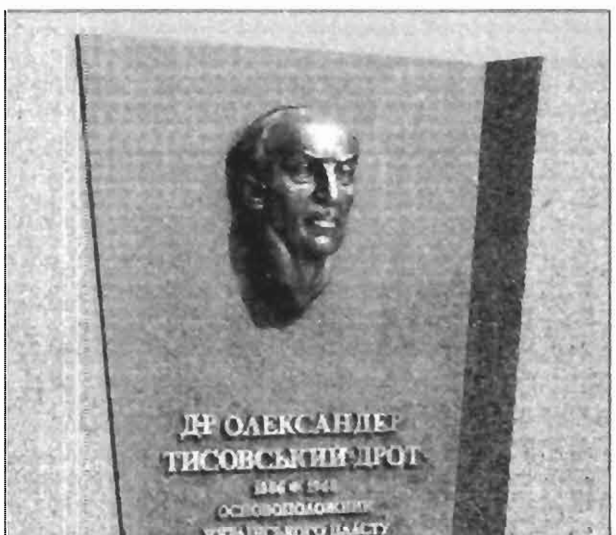
Плекатиму силу і тіла, і духа, –
Щоб нарід мій вольним, могутнім зростав,
Щоб в думах журливих невольнича туга
Замовкла, а гордо щоб спів наш лунав.

Красу я і щастя по всій Україні
Ширитиму, власний забуду свій труд,
Щоб чола розхмарив і випрямив спини,
Щоб зір зняв до неба відроджений люд.

Я працю й невдачі, всі злидні й недолю
Прийму як завдання великої гри,
З життям поборюсь, як з трудами у полі,
Мину обережно зрадливі яри.

А летом крил скоба під хмари полину
І бистро розгляну всю землю мою,
Промірю тернисті шляхи України,
До щастя Вітчизну мою поведу.

„Дрот"

Стіна пам'яти на Личаківському кладовищі, в крипті якої перепоховано д-ра О. Тисовського („Дрота").

ЛЬВІВ-СВІРЖ. – Увага до ЮМПЗ була підвищеною, адже міжнародна зустріч пластової молоді такої величини в Україні проводилася вперше. Зустріч відкрила голова Головної Пластової Булави (ГПБ) пл. сен. Ярослава Рубель. Перший етап, що відбувався з 11 до 17 серпня, проходив у понад 20 мандрівних чи стаціонарних таборах. І якщо ця частина ЮМПЗ мала серйозні перешкоди (чимало дощових днів), то другий етап, який тривав з 18 до 24 серпня і об'єднав у Свіржі (Львівщина) усі табори в єдиний, мав сприятливі погодні умови.

Відбулися спільні вечірні ватри, змаги, екскурсії замками Львівщини та Львовом, різноманітні ділянки таборової програми. Гарним доповненням була розгорнута на терені ЮМПЗ виставка, яка висвітлювала історію усіх дотепер проведених ювілейних зустрічей і нинішню діяльність Пласту.

Майже півтори тисячі молодих людей та старших за віком з усіх областей України, а також США, Канади, Австралії, Аргентини, Великобританії, Німеччини, Франції, Еспанії, Польщі зустрілися разом, зав'язали чи зміцнили дружні стосунки, об'єдналися в одному – бачити майбутнє своєї спільної Батьківщини кращим.

Зустріч відвідав голова Львівської обласної державної адміністрації Мирон Янків, якого супроводила група народних депутатів. Він пообіцяв створити у Свіржі потужний молодіжний табір, в якому, розуміється, місце для пластунів знайшлося б в першу чергу.

Табір відвідав також Верховний Архиєпископ УГКЦ Любомир Кардинал Гузар, який зі захопленням згадував роки свого пластування в Австрії. На завершення кожному з учасників зустрічі він побажав найважливішого – бути добрими пластунами і гордо та з честю нести це ім'я за будь-яких обставин.

З учасниками зустрічі спілкувалися Владика Гліб Лончина, ректор Українського католицького університету пластун д-р о.Борис Ґудзяк, „Орден хрестоносців", почесний член куреня „Чорноморці" Юрій Шухевич – син головнокомандувача УПА Романа Шухевича. Під час відвідин ЮМПЗ до новацтва, юнацтва, старших пластунів і сеньйорів промовляли радник Президента України пл. сен. Богдан Гаврилишин, почесний консул Канади в Україні пл. сен. Оксана Винницька, почесний член Пласту України депутат Верховної Ради Ігор Юхновський, генеральний секретар Світового Конґресу Українців Віктор Педенко, представники влади різних рівнів, пластуни 1930-их років. У таборі побував найстарший член Пласту в Україні, відомий композитор і дириґент проф. Микола Колесса.

На Пласт сьогодні дивляться з надією. Ця організація може зробити чималий внесок у виховання нового покоління громадян, зберегти згуртованість українства в світі і цим прилучитися до спільної справи – розбудови України. Звідси й зацікавлення Пластом з боку інших скавтських організацій. Їх на ЮМПЗ було представлено біля десятка, в основному з центральних, східніх та південних областей України. Побували у таборі й польські гарцери.

На одній зі зустрічей зі старшими пластунами Начальний Пластун пл. сен. Любомир Романків наголосив на трьох найважливіших на даний час моментах. Це чисельний і якісний зріст організації, тісний контакт з іншими скавтськими організаціями України, подальші кроки на шляху до вступу Пласту у Світову Організацію Скавтського Руху. Це стане визначальним для пластунів у найближчому майбутньому.

Слід відзначити добре розпрацьовану виховну програму ЮМПЗ. Усі заходи першого і другого етапів опиралися на леґенді про патрона Пласту св. Юрія і його боротьбу зі злом.

Пластуни в рік свого дев'ятдесятиріччя продемонстрували життєдайність пластової ідеї, незважаючи на труднощі, на великі відстані чи кордони. Вони здалеку прийшли у стародавній Свірж, аби належно відзначити знаменну віху у власній історії. А ще – зробити перший крок до ювілею майбутнього, більш славного, – столітнього.

В день Незалежности всі пластові дороги вели до Львова. 24 серпня, під час завершення Ювілейної Міжкрайової Пластової зустрічі, в місті, яке 90 років тому стало місцем зародження Пласту, відбулась подія, що зайняла належне місце в нашій історії.

Цього дня Львів – серце Українського Пласту – вітав півтори тисячі пластунів. Вони прямували вулицями міста з високо піднятими пластовими прапорами: щось подібне львів'янам годі й пригадати.

Пластуни йшли до Личаківського цвинтаря. Йшли, аби засвідчити мить повернення Основоположника організації д-ра Олександра Тисовського, взяти участь в ритуалі перепоховання праху цієї людини.

Для членів Пласту це була урочa хвилина. Через 34 роки після того, як Дрот (таким було пластове псевдо Олександра Тисовського) відійшов у вічність, рідна земля приймала свого рідного сина. Його прах було перенесено з Відня до крипти Стіни Пам'яті, нещодавно спорудженої на цвинтарі. Разом з Олександром Тисовським перепоховано його дружину Ірину та сина Юрія. В одній з крипт спочив командант УСС, відомий пластовий, політичний та громадський діяч Михайло Галущинський, тлінні останки якого також було перенесено до меморіялу того дня.

Пластові відділи віддали належні почесті, після чого Молебень і Панахиду відправили Владика Гліб Лончина, д-р о. Борис Ґудзяк, перший ректор ЛБА д-р о. Михайло Димид, капелян ЮМПЗ о. Іван Петляк, член капелянської служби Пласту о. Володимир Целень.

Підтвердженням гідного продовження започаткованої у далекому 1911 році пластової ідеї стала чисельна група пластунів, яка представляла тисячі своїх побратимів з різних континентів, а символом – розгорнуті на почесному місці два прапори: куреня сеньйорів ім. С. і О. Тисовських, очолюваного пл. сен. Радимиром Білашем і пл. сен. Христиною Ковч, і юнацького, теж з іменем основоположника, створеного кілька років тому в Україні.

В ритуалі перепоховання взяли участь Начальний Пластун пл. сен. Любомир Романків, члени Головного Пластового Проводу, представники влади, а також гості – група польських гарцерів.

Про значущість події говорила голова Головної Пластової Булави пл. сен. Ярослава Рубель, заступник голови Львівської обласної державної адміністрації проф. Володимир Мельник, внучка Михайла Галущинського – заслужений працівник культури, доцент Оксана Охранчук, яка дякувала працівникам музею „Личаківський цвинтар", особисто Ігореві Гаврищкевичу, управі

(Закінчення на стор. 17)

День незалежности відзначили українці світу

СІДНЕЙ, Австралія. – 27 серпня відбулося прийняття, влаштоване Генеральним консульством України в Сіднеї в парляменті Нового Південного Велсу – з нагоди 11-ої річниці Незалежности України. При вході до парляменту гордо повівав синьо-жовтий прапор України з Тризубом. Було присутніх 120 дипломатів з багатьох країн світу, парляментаріїв, голів та представників українських суспільно громадських організацій й Церков.

Генеральний консул України Василь Корзаченко вітав гостей при вході до залі. З Мельбурну приїхав голова Союзу Українських Організацій Австралії Стефан Романів. Були також голова Громади Вікторії Юрко Федишин, голова СКУ д-р Аскольд Лозинський.

В. Корзаченко в своєму слові згадав про вікову боротьбу українського народу за свою незалежність, зазначив, що Україна тепер зайняла заслужене місце в колі вільних народів світу.

Спікер парляменту провінції Джон Марі привітав гостей і згадав, що Україна має в Австралії гідного свого представника в особі Василя Корзаченка, який є його добрим другом.

Д-р Аскольд Лозинський нагадав, що поза межами України проживає велика українська спільнота – до 20 мільйонів осіб, вказав, що Україна має свої представництва в ООН і Европейському парляменті.

Тостами за Президента України та за Королеву Австралії – Комонвелту було закінчено офіційну програму.

В Мельбурні близько 700 присутніх взяли участь у святкуваннях. Серед них був і д-р А. Лозинський, який 26 серпня провів кілька зустрічей з австралійськими політиками й представниками уряду з питань життя української спільноти та України.

Марічка Галабурда-Чигрин

ПАВЛОДАР, Казахстан. – Останній тиждень серпня у місті на Іртиші можна назвати українським.

Обласні газети, телерадіоканали подали інформації про заходи місцевого Товариства української культури на честь 11-ої річниці Незалежности України. З цієї нагоди вийшла і радіопрограма Товариства – „Українська родина".

Головні події розгорнулися у день свята в Будинку профспілок, де замайорів синьо-жовтий прапор і лунали українські мелодії, було розгорнуто тематичні виставки. Книжкова виставка була представлена історичною, довідковою, дитячою, художньою літературою. Були також виставки картин Михайла Ткача, виробів з лози Митрофана Добрийдня, в'язань Катерини Савич.

Святочне дійство розпочалося гимном України у виконанні хору. Доповідь нвиголосив голова товариства Михайло Парипса. Учасників свята благословив настоятель Української греко-католицької церкви у Павлодарі о. Іван. У святковій програмі взяли участь народний український хор, молодь та діти Павлодарського товариства, співочий колектив „Криниця" з філії товариства в Аксу.

Бурхливі оплески заслужили солісти сестри Соколюк, А. Невмивако, В. Василів, М. Райченко, фольклорний гурт „Калинове намисто" під орудою П. Маслія, творчий колектив „Криниця", керований В. Бельгардом. Артисти були обдаровані букетами квітів, які виростили члени товариства М. Шевченко, І. Юшицина, В. Чичевська, С. Городнича.

Активісти товариства та їхні гості з Аксу продовжили свято в світлиці товариства на „капусняку", опісля свято перенеслося на узбережжя Іртиша, де лунали українські пісні.

Михайло Голованчук

Вмілий керівник і добрий приятель

ЧИКАҐО. – Якщо установа розвивається успішно, то у цьому є першорядна заслуга її керівника. Це стосується президента „Самопомочі" Богдана Ватраля. Комп'ютеризація, впровадження нових послуг для членів каси, постійне піклування про збереження ощадностей членів, готовність прийти на допомогу кожній церкві, установі чи організації – це заслуга діяльности президента. Школи, напевно, не змогли б так справно працювати без постійної допомоги „Самопомочі". І в цьому вони відчувають прихильність Богдана Ватраля. Важливим було призначення Богдана Ватраля, яке зробив губернатор штату Ілиной до, „The Illinois Economic Development Board". Тепер він має постійний зв'язок з адміністрацією губернатора штату. З часом назріла потреба реконструкції будинку установи. На одному із засідань Ради директорів каси „Самопоміч" Богдан Ватраль представив три пропозиції на реставрацію будинку, але звернув увагу, що різниця в ціні перебудови і побудови нового будинку невелика. Дирекція вирішила побудувати нове приміщення. Нова будівля стала окрасою околиці і є спорудою, яка показує силу установи.

Усі ми – вихідці з України. Після набуття нею незалежности, кожен з українців старався чимось допомогти своїй батьківщині. В Едмонтоні, Канада, відбулася Конференція кооператорів діяспори в справі відновлення кооперативного руху в Україні. У жовтні 1991 року, у Вашінґтоні, столиці США, відбулася міжнародна конференція з участю Верховної ради кредитових спілок, Української світової кооперативної ради та депутатів Верховної Ради України. Всюди Ватраль і члени

Богдан Ватраль

дирекції брали активну участь. Тепер кооперативний рух в Україні успішно розвивається.

Звісно, один в полі не воїн. Тому президент установи співпрацює з її найвищою владою – Радою директорів, до якої входять найбільш заслужені, висококопрофесійні люди, яким члени „Самопомочі" довірили керувати своїм фінансовим життям. Ініціятиви Б. Ватраля завжди знаходять підтримку і розуміння членів Ради директорів і голови Ради директорів Михайла Коса.

Щоб бути добрим керівником установи, замало займати високу посаду. Потрібно бути добрим приятелем кожному працівникові, знати життя кожної людини, з якою тебе пов'язує праця. Таким є Богдан Ватраль.

Зеновій Маринець

Академічний рік пройшов успішно

МЮНХЕН. – Академічний рік, згідно з німецьким законодавством, триває в Українському Вільному Університеті від 1 жовтня до 30 вересня. У цьому році університетом провадив Сенат у такому складі: проф. д-р Леонід Рудницький – ректор і декан Філософічного факультету, проф. д-р Анатолій Погрібний – декан Україністичного факультету та проф. д-р Іван Мигул – декан факультету державних і економічних наук.

Під час зимового семестру 16 викладачів виголосили 480 годин викладів для понад півсотні студентів з п'яти країн світу. У тому семестрі 5 студентів здобули маґістерки, 3 завершили студії докторатами, 24 курсів літнього семестру з 720 годинами викладів на факультетах україністичнім, філософічнім та державних і економічних наук відвідували 73 студенти з семи країн світу. Уперше після восьмирічної перерви знову був студент із Казахстану. Програма Педагогічного інституту, що ним провадить директор проф. д-р Олександра Кисілевська-Ткач, здійснювалася 7 викладачами. Їхні заняття відвідувало 17 педагогів з ряду областей України, а також з Канади і США. Під час літнього семестру свої студії завершили троє студентів, із них двоє маґістерками, один докторатом, та відбулася габілітація на приват-доцента. 7 студентів-архітекторів з України пройшли черговий (другий) курс „Практика і теорія збереження пам'яток архітектури у Баварії".

Видавничо-дослідна праця також проходила успішно. Восени 2001 року появився німецький переклад „Конспекту історії України" Михайла Брайчевського. Переклад здійснила Матільда Шарнагль-Саюк, а наукову редакцію – проф. д-р Микола Шафовал. Праця на 247 сторінок друку з іменним і і географічним покажчиками розходиться з великим успіхом і перша тисяча примірників уже вичерпується. Під кінець Літнього семестру появляється монументальна збірка есеїв відомого літературознавця, поета і перекладача проф. д-ра Ігоря Качуровського під заголовком „Променисті сильвети". Презентація цього монументального видання – 41 есеїв загальним обсягом поза 800 друкованих сторінок – відбудеться наприкінці вересня у Торонто, де проживають фундатори цього видання, відомі меценати Тетяна та Ярослав Романишин, у листопаді – в Мюнхені, а в грудні – у Києві та Львові. Під сучасну пору готується до друку ряд інших важливих видань – переклади творів німецьких мислителів доби романтизму на українську мову; перший повний переклад „Енеїди" Івана Котляревського на німецьку мову авторства мґр. Ірини Спєх; монументальне видання архівних матеріялів о. Петра Вергуна, над яким працює проф. д-р Микола Шафовал; „Щоденник повстанця" – нотатник за липень 1926 – січень 1947 року, віднайдений проф. д-ром М. Шафовалом у Державному архіві м. Праги, та черговий том „Наукового збірника УВУ".

Поруч академічної діяльности УВУ організував 35 імпрез, які відвідало 2500 гостей. Працівники УВУ взяли участь у ряді наукових конференцій та симпозіюмів у Німеччині, Швайцарії, Чехії, Канаді та Україні.

Бібліотека УВУ значно побільшила свої книжкові фонди завдяки численним дарункам і пожертвам, що досягають майже 40 тисяч гасел. Ця праця здійснюється завдяки постійній грошовій дотації Баварії, що створює законодавчу базу та наглядає за діяльністю університету в системі німецьких університетів, однак вона була б неможливою без допомоги української діяспори, зокрема Фундації УВУ у США, що дає неоціненний внесок у збереження УВУ та Фундації УВУ у Канаді.

УВУ активно готується до нового академічного року цієї унікальної академічної установи, яка ще далеко не вичерпала свого потенціялу та можливостей дії, як україністичний осередок в Европейському союзі.

Пресова служба УВУ

Виклик...

(Закінчення зі стор. 1)

ком унеможливити ще одну загрозу для безпеки світу: припинити діяльність Садама Гусейна і його режиму в Іраку.

У своєму виступі Президент Буш закликав ООН втілити в життя чисельні постанови, які протягом 11 років послідовно ігнорувалися режимом С. Гусейна. Перед міжнародною спільнотою фактично порушено питання щодо виконання її найголовнішої функції: захищати мир і запевнювати стабільність у світі.

Президент Буш підкреслив, що „наша спільна безпека поставлена під загрозу через регіональні конфлікти, що відбуваються на етнічній і релігійній основі". Іде „війна проти цивілізації", сказав він і перелічив усі 16 постанов Ради Безпеки ООН, які всі були проігноровані С. Гусейном. Йдеться про докази наявности в Іраку величезних запасів хемічної, бактеріологічної зброї і про те, що „Ірак зможе створити ядерну зброю протягом року". Президент підкреслив, що С. Гусейн напав на Іран у 1980 році, на Кувейт – у 1990-му, і що він стріляв балістичними ракетами по Ірану, Савдівській Арабії, Бахрейнові та Ізраїлеві. Гусейн дав наказ вбити усіх чоловіків віком від 15 до 70 років у курдських селах на півночі Іраку, отруював паралітичним газом своїх же громадян у 40 поселеннях країни.

У підсумку Дж. Буш заявив з трибуни ООН наступне: „Увесь світ зараз стоїть перед іспитом, а ООН – перед складним і визначальним моментом. Чи будуть резолюції Ради Безпеки поважатися і виконуватися, чи відкидатимуться без жодних наслідків. Чи відповідатиме ООН тому, задля чого її створили, чи втратить усякий сенс? Ми можемо вибрати між світом страху і світом прогресу. Ми не можемо стояти в очікуванні і нічого не робити, коли загрози наростають. Ми повинні стати на захист нашої безпеки, невід'ємних прав і надій людства. Виходячи із своєї спадщини і на основі свідомого вибору США це зроблять. І ви, посланці до ООН, маєте силу вчинити так само".

Подібно до того, що, готуючи цей виступ, „команда Буша" спиралася на досвід минулого. Хоча б на прикрий досвід лідерів Англії і Франції Н.Чемберлена і Є. Даладьє, які намагалися у Мюнхені знайти „віковічний мир" у змові із Гітлером, але отримали війну. Примирення з диктаторами неможливе.

Цей виступ Дж. Буша поставив перед усіма країнами виклик. Реакції на цей його виступ були різні.

За останні 50 років Німеччина, наприклад, завжди в кардинальних питаннях була разом із Англією на боці політики США, а Франція, навпаки, дуже часто грала ролю головного опонента і критика США. Раптом, протягом останніх кількох тижнів, канцлер Ґерґард Шродер почав різко виступати проти політики Америки щодо Іраку. Його офіційна мотивація: нема ніяких доказів пов'язання С. Гусейна з тероризмом, тому і нема підстав для будь-яких страшних подій, включно з війною з Іраком, яка, якщо почнеться, не поліпшить ситуацію у світі, а погіршить її. А Франція на цей раз, хоч і не підтримує явно військових дій проти Іраку, все ж таки не виступає проти них так категорично.

Політичні оглядачі США миттево зареаґували на раптову зміну з боку Німеччини і пов'язали її з тим, що через тиждень відбуваються вибори канцлера Німеччини, на яких діючий канцлер і голова соцдемократів Шродер буде конкурувати з кандидатом від християнських демократів, який підтримує Дж. Буша.

За останні 5 років економічні проблеми Німеччини суттєво виросли, з'явилося багато невдоволених політикою уряду, особливо у середовищі молодих людей. Саме вони пов'язують свої економічні проблеми – безробіття, загальну гльобалізацію світової економіки взагалі, з політикою Америки. Крім того, німці бояться втратити арабську нафту, бо у цьому випадку їм доведеться звертатися про допомогу до Росії.

Шродер, статистично не маючи переваги на найближчих виборах, вирішив зіграти на антиамериканських настроях в країні, повернути голоси молодих виборців на свою користь.

Американські аналітики вважають, що Шродер своєю короткотривалою політикою може знищити 50 років стабільних німецько-американських взаємин заради перемоги на виборах.

Аналітична програма телебачення Америки „Зустріч із пресою" 15 вересня взяла інтерв'ю у кількох провідних політиків. Один із них – секретар Держдепартаменту Колін Павел. Він підтвердив все, що сказав Дж. Буш, підкресливши наступне.

– Америка розраховує на рішучу акцію, на те, що у наступні декілька тижнів, а не місяців, ООН зформулює відповідну постанову щодо Іраку;

– Навіть такі держави, як Росія, Китай, Франція, які традиційно мають дружні стосунки з Іраком, тепер подумають і порадять С. Гусейнові прийняти відповідне рішення назустріч вимогам ООН;

– Буш зустрічався з лідерами усіх цих країн у Нью-Йорку і охарактеризував їх так: французи беруть до уваги позицію Америки; Китай – уважно слухає позицію Америки; а російський президент Путін і міністер закордонних справ Іванов, незважаючи на те, що екс-президент Б.Єльцин заявив, що Ірак ніяк не спонзорує тероризм, не згідні із Єльциним, але нам невідомо, як Росія буде діяти.

„Заява Буша не була декларацією війни, як пишуть деякі коментатори, – сказав К. Павел. – Це була рішуча декларація намірів. Ніяка розумна людина не хоче йти на війну, якщо її можна уникнути. Але іноді війну не можна обійти. У цьому випадку треба йти на війну і зробити цю справу добре".

Після заяви Іраку 17 вересня К. Павел заявив, що США не мають довір'я до С. Гусейна і все ж таки вимагатимуть від Ради Безпеки визначення конкретного порядку щодо послідовних дій і вимог до Іраку. Велика Британія відразу підтримала вимоги К. Павела. Зі свого боку, Росія і Китай вітали рішення Іраку, як позитивний крок і відкинули думку К. Павела. Всі арабські країни, представники яких зустрічалися в Нью-Йорку на засіданні Арабської Ліги, одноголосно підтримали С. Гусейна і виступали проти додаткової резолюції Ради Безпеки.

На тій самій програмі 15 вересня також дав інтерв'ю Брент Сковкрофт, голова Національної Ради безпеки США в уряді Дж. Буша, стар. Він сказав, що С. Гусейн – не мусульманський фанатик, як Осама бен Ладен, і вони мають між собою мало спільного. Але Гусейн – світський диктатор, і тому є не меншою загрозою для Америки, ніж „Аль-Кайда", вважає Сковкрофт. І все ж таки, не слід йти війною проти С. Гусейна, коли ми свідомо пішли проти світового тероризму. Краще притягнути його до відповідальности через ООН.

Висловила свою точку зору щодо Заяви Дж. Буша і Україна. Зробив це міністер закордонних справ А. Зленко 14 вересня 2002 року з трибуни Генеральної Асамблеї ООН. Він присвятив цій події один абзац у своєму виступі: „Не може не викликати занепокоєння розвиток ситуації навколо Іраку. Ми покладаємося на потенціял ООН у вирішенні цієї проблеми. Резолюції Ради Безпеки повинні бути повністю виконані. Сподіваємося, що новий раунд переговорів між ООН і Іраком дозволить знайти шляхи врегулювання цього питання". Все.

Президент США Дж. Буш на трибуні ООН

Можливо, пан міністер і має рацію, нема чого лізти поперед батька в пекло. Україні вистачає своїх проблем. Але якщо порівняно (скажімо, з Росією) проаналізувати зовнішньополітичну діяльність України хоча б за останні два роки, стане ясно: Україна більше втратила, ніж придбала. Відверта орієнтація України в ці роки на арабські країни ще не принесла (і чи принесе взагалі?) державі ні економічних, ні політичних дивідендів.

Посудіть самі. Президент Л. Кучма наприкінці серпня цього року в Києві приймає посла Іраку і запевняє його, що існують „хороші перспективи" двостороннього розвитку. За останні 2 роки, коли стосунки Заходу з арабськими країнами погіршилися, Україна, навпаки, відверто орієнтується на глибшу співпрацю з ними. Наприклад, товарообмін з Іраком за 2001 рік виріс в порівнянні з 1999 роком майже в 20 разів ($300 млн. і $13 млн., відповідно).

Але, по-перше, куди йдуть ці гроші? В державну кишеню чи в кишеню нібито якихось „бізнесменів"? І якщо навіть ідуть на добробут держави, то чи можна ці гроші порівняти з політичними, економічними і, головне, морально-етичними втратами, які, на 100 відсотків, отримає Україна від альянсу з диктаторським режимом, який безперервно веде війни із сусідами, знищує свій народ і погрожує світові зброєю масового знищення?

При такій політиці всі заяви Президента України і його уряду про орієнтацію на Захід звучать як пустопорожні. Навіть у ці дні, коли напруга навколо Іраку дійшла свого апогею, тільки завдяки втручанню міжнародної організації в Києві був, трохи не за годину до вильоту, зупинений літак, який мав вилітати до Іраку з великою групою українських політиків і бізнесменів для поглиблення „торговельних стосунків" з Іраком.

В принципі Україна повинна зрозуміти, що стосунки з такими мегаломаніяками, як Гусейн, ніколи не принесуть користи.

У своєму інтерв'ю газеті „День" (13 вересня 2002) Повноважний посол США в Україні Карлос Паскуаль, відзначивши відкритий Україною повітряний простір для літаків коаліції, що летіли до Афганістану, прийняті заходи для ліквідації фінансових мереж, що могли бути використані терористами, і важливу таємну інформацію, підкреслив, що все ж таки Америка „як мінімум чекає, що Україна буде дотримуватися санкцій ООН проти Іраку".

Крім того, Посол говорив про важливість „налагодження довіри" між Україною і Америкою, про те, що „фундаментом для більшої довіри" може стати більша активність уряду і президента країни у розслідуванні звинувачень у переданні Україною будь-якого військового обладнання Іракові, і т. д.

Виникає запитання: чого Україна чекає? Чому б Україні не підтримати США? Чому вона має плентатися десь позаду у своїй зовнішньополітичній діяльності? Чому не може спромогтися на більше, ніж на „мінімум", на який розраховує Захід? Саме цей момент дає нагоду рішуче підтримати принципи цивілізованого світу, які в даному випадку уособлює Америка. Може взяти приклад хоча б таких країн, як Італія і Еспанія, які відразу після виступу Дж. Буша рішуче підтримали Америку. Що Україна втрачає від цього? І що знаходить, окрім ілізій?

Стосовно останнього кроку С. Гусейна щодо допущення спостерігачів ООН в Ірак, то він залишає Америці лише два шляхи: чекати, поки вони приїдуть в Ірак (і їх знову виженуть), чи починати військову акцію проти Іраку без підтримки Ради Безпеки. Обидві можливості програшні. С. Гусейн переграв Дж. Буша.

Головна помилка Америки в тому, що вона ніколи прямо не заявила (хоч завжди натякала), що її вимогою є не стільки допущення контролерів ООН в Ірак (це майже марна справа), скільки усунення від влади небезпечного для людства і непередбачного диктатора С. Гусейна. У цьому випадку Америка, і всі демократичні країни, не опинилися б, у висліді підступного кроку С. Гусейна, в дуже складній ситуації.

УКРАЇНА І СВІТ

Живе пам'ять про Патріярха

ЛЬВІВ. – Українська Греко-Католицька Церква проголосила 2002 рік Роком Патріярха Йосифа Кардинала Сліпого – на відзначення 110-ої річниці його народження. Протягом року відбуваються Богослуження, урочисті академії, конференції на вшанування Ісповідника Віри який витерпів 18-літнє ув'язнення й муки за свою Церкву.

7 вересня, в день смерти Патріярха Йосифа, Владика Гліб Лончина відслужив Архиєрейську Літургію в архикатедральному соборі святого Юра. Наступного дня Архиєрейську Літургію служив Верховний Архиєпископ УГКЦ Любомир Кардинал Гузар. У своїй проповіді він подякував усім, хто протягом року різними заходами старається поширити відомості про Патріарха Йосифа. Під час Літургії Глава УГКЦ уділив ієрейські свячення дияконові Ігореві Червінському.

Того ж дня, 8 вересня, Владика Гліб Лончина відслужив Архиєрейську Службу Божу у храмі Преображення Господнього. Нагадавши євангельську притчу про немилосердного боржника, Владика Гліб сказав: „Своїм життям подібну науку подає нам Патріярх Йосиф. Його багато кривдили протягом довгих років ув'язнення. Його допитували, били, відбирали у нього речі, морили голодом, часто переселяли з табору до табору. Але він ніколи не докоряв тим, що його переслідували".

О 5-ій годині по полудні розпочалися святкові академії. В соборі святого Юра до святочної громади з привітанням і подякою звернувся Кардинал Гузар. Сестра Володимира Максимів, ЧСВВ, і о. Андрій Дикий, виголосили доповіді на теми „Українство Йосифа Сліпого" та „Подорожі Патріярха Йосифа". У програмі вечора брали участь хор Катедрального собору святого Юра, струнний квартет „Мелодія", фолкльорний гурт „Коралі" та інші виконавці.

У Преображенському храмі Владика Гліб поділився своїми спогадами про Блаженнішого Йосифа. Відтак доповідь про Патріярха виголосив історик Михайло Гайковський. Особливий момент свята настав, коли у храмі прозвучали пророчі слова великого Ісповідника Віри з його „Завіщання": „Поховайте мене у нашому Патріяршому соборі Святої Софії, а як воплотиться наше видіння і востане на волі наша Свята Церква і наш Український Нарід, занесіть мою домовину, в якій я спочину, на рідну Українську Землю і покладіть її у храмі Св. Юра у Львові, біля гробниці Слуги Божого Андрея".

В академії взяли участь літургійний хор „Сагмос" катедрального собору Успення Пресвятої Богородиці Вірменської Апостольської Церкви та хор храму Преображення Господнього „Родина".

о. Ігор Яців,
пресс-секретар Глави УГКЦ

„Справа Ігоря Гузенка" нарешті стала надбанням Канади

ОТАВА. – У Канаді 5 вересня вперше відправлено Панахиду на могилі Ігора Гузенка, який, працюючи в часи Другої світової війни у Головному розвідувальному управлінні (ГРУ) СРСР, перейшов на бік канадського уряду з інформацією, яка викрила широку мережу радянських шпигунів у Північній Америці.

Уряд Канади, визнаючи велику заслугу і мужність Ігоря Гузенка, плянує вшанувати його пам'ять спеціяльним знаком на будинку, де він мешкав до 1982 року під чужим ім'ям. Таємниця І. Гузенка, який помер понад двадцять років тому, та його дружини, яка померла два роки тому, лише зараз стає відомою для громадськости.

І. Гузенко обрав свободу для себе і своєї родини, коли перейшов на бік канадського уряду, проти якого йому доводилося шпигувати в радянському посольстві в Отаві.

І. Гузенко не лише перейшов сам, але й забрав зі собою 109 секретних документів ГРУ, які викрили таку значну мережу радянських агентів у Канаді, що „Справа Гузенка" стала справжньою сенсацією для Заходу. Окрім низки викритих канадських урядовців, матеріяли Гузенка призвели до викриття вчених ядерників, які видавали СРСР секрети ядерної зброї. До того часу Радянський Союз був союзником у боротьбі з Гітлером, і у Північній Америці не сподівалися такої маштабної розвідувальної кампанії СРСР на американській території.

Розплатою за викриття стало життя Гузенків під чужим ім'ям і переховування від помсти ГРУ.

Лише у 1960-ті роки радянська військова розвідка встановила місце перебування І. Гузенка і надіслала свого агента, який мав виконати смертний вирок перебігачеві.

„Оспіване" іншим українцем, перебігачем Олександром Суворовим (Різуном) ГРУ було розчароване і цього разу, коли надісланий агент сам здався канадським спецслужбам.

Напевне, ГРУ довелося змиритися з тим, що заможна Канада згубно впливає на його агентів, оскільки про наступні спроби замаху на життя Гузенків нічого невідомо. Кремль так і не зміг помститися офіцерові, який обрав свободу.

І. Гузенко помер у 1982 році, виховавши з дружиною, хоч і під іншим прізвищем, вісьмох дітей.

Тільки тепер нащадки І. Гузенка можуть відкрито і з гордістю носити його справжнє ім'я.

Бі-Бі-Сі

„Ми тут без тепла і ласки"

В інформаційному полі України впродовж останніх років втримує першість жанр „відкритого листа". В цей спосіб громадяни висловлюють свої жалі з приводу гострих проблем в різних ділянках суспільного життя. Відкриті листи адресовані до різних рівнів влади, але найбільше їх, мабуть, надходить на ім'я Президента Леоніда Кучми. Вміщувала їх і наша „Свобода". Сьогодні пропонуємо читачам найхарактерніші уривки ще з одного такого документу нашого часу, цей відкритий лист обійшов ледве не всі українські газети, бо його зміст справді вражає...

Добрий день, „дорогий" Президенте! Звертаються до тебе жінки „легкої поведінки", як ти нас назвав. Щиро тобі вдячні, що ти нас сюди заслав. Колись відсилали в холодний Сибір, а ти все-таки вибрав кращі і тепліші для нас краї – Італію, Португалію, Еспанію. Це гарні країни, але не для нас, бо ми тут без тепла і ласки, які дає тільки своя рідна, свята і така нещасна земля-мати. Тут ми і „повії", і „мафіозі", і люди третього, а може, й четвертого світу. Проте ми працюємо, заробляємо гроші для наших дітей, яких хочемо вивчити, вдягнути і нагодувати.

До твого відома, тут у „повіях" жінки всіх професій: учителі, медики, інженери. Усі з дипломами, чому дуже дивуються італійці: як може жінка з дипломом не мати роботи, не бути біля сім'ї? У них жінка – мати, вона береже сім'ю, не здобуває освіту, їй не треба диплома, вона народжує і виховує дітей, а чоловік повністю дбає про добробут сім'ї. А ми, як писав Шевченко (і звідки він знав про нас?), розлізлися по світі, як мишенята, і не бачимо ні дітей, як вони ростуть, ні внуків, ні своїх стареньких батьків. Без нас діти заміж виходять і женяться, деякі батьки з туги за нами не доживають до зустрічі...

Багато з нас тут хворіє, божеволіє, віку собі вкорочує. Це все, „дорогий" Президенте, з твоєї волі і на твоїй совісті, тільки ти один винен у наших бідах – і тут, і там, на нашій облитій сльозами нещасній землі. Тільки далеко від неї можна зрозуміти її біль і відчути найбільшу любов до неї, нещасної. Нам треба навчитись любити свою землю, свою милу Україну, так, як люблять свою батьківщину італійці або американці, тоді в нас не буде таких, як ти, президентів і депутатів.

Ти, Президенте „милий", бачив, як американський президент любить своїх людей, свою країну. Треба і тобі навчитися у Буша багато дечого, тоді і ми не були б „повіями" і, може, італійки поїхали б до нас виживати.

Ми дуже вдячні італійській землі і людям, які подають нам посильну допомогу. А знаєш, Президенте, як ми назвали обід в „Карітасі"? На Великдень була тиша за столами, як на похороні, цей обід ми назвали поминками за Україною.

Зі слізьми і гіркою печаллю – ми, „повії" з України.

За всіх підписуюсь я –

Ірина Виклюк,
Мілан, Італія

Перевидання „Історії міст і сіл УРСР“ – ще одна спроба „узгодження історії“

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Минулого серпня у Києві за „круглим столом“ зустрілися кілька діячів, причетних до збереження пам'яток історії і культури. Слово узяв академік, Герой України Петро Тронько, який повідомив, що Президент України Л. Кучма розпорядився перевидати багатотомну „Історію міст і сіл УРСР“ в новій редакції зі залученням нових документів. Академік з гордістю сказав, що з його ініціятиви (а він був головою уряду УРСР впродовж 17 років, а також одним з керівників ЦК Компартії України) тодішні провідники республіки М. Підгорний та В. Щербицький прийняли рішення про видання 26 томів цього опису. Над історією міст і сіл, сказав П. Тронько, працювали у 1966-1968 роках близько 100 тисяч „несторів-літописців“. Це видання, сказав П. Тронько, започаткувало „новий напрям у вітчизняній історіографії“.

Чи можна відредагувати 26 томів комуністичної пропаганди?

Мені пригадався час написання історії міст і сіл. Треба сказати, що то був час особливий: закінчилася хрущовська „відлига“, і комуністичні консерватори узяли курс на утвердження „розвинутого соціялізму“. У передмові до видання зазначалося, що його методологічною основою є твори клясиків марксизму-ленінізму, а також рішення з'їздів і пленумів ЦК Комуністичної партії.

Редагування текстів, написаних „несторами“ (серед них переважали секретарі та завідувачі відділами міських і районних комітетів Компартії – це засвідчує перелік авторів в кінці кожного тому), стали журналісти, які мали найбільший досвід писання „ідеологічно витриманих“ статтей. При написанні тому про Черкащину обласний комітет партії дав мені особливе завдання: як обізнаного з польською мовою, мене вирядили до Києва, де я мав у одній зі столичних установ переглянути, що саме писали про наші міста й села автори „Географічного словника Королівства Польського“.

Виписуючи з томів цього видання історичні відомості, я радів, що у них подано докладний матеріял про далеку давнину нашого краю. Відчувалося, що ці тексти готували не самодіяльні „нестори“-краєзнавці, а професійні історики. Численні виписки я привіз до редакційної комісії, яка, звісно, працювала в обласному комітеті Компартії під керівництвом одного з провідних ідеологів. Жоден аркуш з моїх виписок не був використаний у томі, а коли я попросив повернути мені записки, то почув, що їх вже передано на зберігання до партійного архіву, звідки їм повернення немає.

Коли том про Черкащину вийшов друком, я був засмучений примітивністю наведених у ньому історичних довідок. Чи у Шевченковім краї не було досвідчених дослідників минулого?

Але ознайомлення з іншими томами серії переконало, що кожен з них зроблений був на один копил і мав за мету прославлення „здобутків“ соціялізму, а уся попередня історія відкидалася як малозначуща.

Варто погортати будьякий з томів, щоб у цьому переконатися. Візьмемо том „Львівська область“, у якому, як пишеться у передмові, „на конкретних прикладах показано, яких великих успіхів досягла Львівщина у відбудові й розвитку соціялістичного господарства, як невпізнанно змінилися міста і села, як духовно розквітнув, змужнів народ, що віками терпів злидні і поневіряння, – усе, що було зроблено під мудрим керівництвом Комуністичної партії“.

Звісно, стверджується у томі, такому розквітові спробували зашкодити „українські буржуазні націоналісти“, які в роки Другої світової війни „брали безпосередню участь у знищенні мирних радянських громадян, допомагали окупантам проводити політику розпалювання міжнаціональної ворожнечі“. Але марно вони старалися, бо „населення західніх областей України, незважаючи на короткочасність життя в умовах радянської влади, було віддане Комуністичній партії“.

Не маю сумніву у тому, що академік П. Тронько особисто може це стверджувати, адже від 1939 року він був першим секретарем Івано-Франківського обласного комітету комсомолу, до якого прибув за завданням партії з Сум. Так що міг і особисто, як головний редактор багатотомника, написати, що „у незабутні вересневі дні 1939 року революційний рух мас злився з визвольним походом героїчної Червоної армії“.

Будь-який з томів історії запевняє, що найзначимішими подіями в історії того чи іншого поселення було нагородження доярок чи свинарок радянськими орденами або утворення в селі комсомольської організації. На Львівщині село Заріччя близько Жидачева славне тим, що доярку Р. Верес нагородили орденом Леніна, а село Подорожнє цього ж району – тим, що у 1939 році першим головою сільської ради став І. Романик. І так далі...

Тепер Україна має дістати перевидану „Історію міст і сіл УРСР“, щоправда, у новій редакції. Але чи можна відредагувати 26 томів комуністичної пропаганди? Без сумніву, редагуватимуть їх ті ж самі автори або до них подібні, тому що нових „несторів“ в Україні немає, а коли б і виявилися, то їх не допустять до справи „старі“.

Чи варто затрачати не перевидання великі кошти з тих обмежених сум, що виділяються на розвиток української історичної науки? Можливо, знову проситимуть допомоги у закордонних українців. А коли так, то чи не краще узяти за методологічну основу такого видання „Сказання про населені місцевості Київської губернії“ Лаврентія Похилевича, дуже близьке за стилем до справді наукового географічного словника польських істориків, та й написати справжнє історичне дослідження?

Покищо задум нинішнього проводу щодо перевидання „Історії міст і сіл УРСР“, знову з ініціятиви Петра Тронька, видається мені заходом з ряду тих, до яких належить реанімація Переяславської угоди 1654 року та узгодження історії України з російськими „знавцями минулого“.

Левко Хмельковський

Провідники сучасного Пласту (зліва): Начальний Пластун пл. сен. Любомир Романків, Голова ГПБ Ярослава Рубель, пл. сен. Левко Захарчишин – Голова КПР України і комендант ЮМПЗ.

Пласт...

(Закінчення зі стор. 13)

Львова за велику працю в організації перепоховання. Слід відзначити, що від Пласту значних зусиль тут також доклав львів'янин пл. сен. Олександер Криськів.

Ритуальна процесія прямувала алеєю кладовища до споруди меморіялу, звучав Пластовий Обіт. Обабіч чіткими лавами вишикувалось юнацтво, старші пластуни, сеньйори, котрі замислились в цю мить над самою суттю пластового обов'язку, гідним його виконанням. А ще – зрозуміли, що сходитимуться сюди не один раз, аби набути нових сил для дальшої праці.

Наближався вечір, коли численна пластова колона підходила до центральної частини Львова. Зупинилися лише біля пам'ятника Михайлові Грушевському. До його підніжжя поклали вінок голова Крайової Пластової Ради України, комендант ЮМПЗ пл. сен. Левко Захарчишин та заступник коменданта Ювілейної зустрічі, член ГПБ пл. сен. Андрій Ганкевич.

Остання збірка відбулась на проспекті Свободи. На тлі українського державного та прапорів усіх інших країн, де сьогодні діє Пласт, за участи понад тисячного зібрання пластунів та ще більшого – львів'ян, голова Головної Пластової Булави пл. сен. Ярослава Рубель виголосила:

„Ювілейна Міжкрайова Пластова зустріч 2002 – за нами. Сьогодні вона вже стала частинкою історії Пласту. Ми мандрували дощовими Карпатами і, здається, нема учасника тих мандрівок, який не згадуватиме їх у майбутньому. Налагоджено дружні взаємини між пластунами цілого світу, ланцюг цієї дружби міцнітиме, а це залишиться в пам'яті на ціле життя. ЮМПЗ стала міжкрайовою зустріччю в повному розумінні цього слова: запрезентовано було вісім Крайових Пластових організацій, усі пластові улади, що довело живучість пластової ідеї. Перед вами, дорогі подруги і друзі, повне краси життя. Тож йдіть відважно, проміряйте тернисті шляхи України, якими мандрували ваші батьки і діди. Пам'ятайте: ми члени одного великого народу, великої пластової родини. Щасти вам, Боже, у вашій дальшій мандрівці до висот“.

Юрій Леськів

Пластові колони на Личаківському цвинтарі під час перепоховання „Дрота“ – д-ра О. Тисовського.

У 10-ту річницю відходу у вічність поета Остапа Тарнавського

19 вересня виповнилася 10-та річниця смерти відомого поета, прозаїка, перекладача та колишнього активного діяча української громади у Філядельфії Остапа Тарнавського.

Поет Остап Тарнавський народився 3 травня 1917 року у Львові. Освіту здобував в Академічній гімназії, на філософському факультеті Львівського університету та інженерному будівельному факультеті Львівського політехнічного інституту, продовжував у Політехнічному інституті в Граці (Австрія), вивчав бібліотекознавство у Дрексельському університеті, а завершив освіту в Українському Вільному Університеті, де захистив дисертацію на тему „Т. С. Еліот і Павло Тичина". Писав і друкував поезії, нариси, оповідання, рецензії, есеї, літературознавчі статті. Журнал „Дзвін" у грудні 1989 року опублікував добірку поезій Остапа Тарнавського і статтю про нього Миколи Ільницького.

У діяспорі вийшло понад десять поетичних і прозових книг, а також літературних есеїв – „Подорож поза відоме" (1965 р.), „Туга за мітом" (1966 р.), „Літературний Львів 1939-1945" (1995 р.), Історія Злученого Українського Допомогового Комітету „Брат братові" (1974 р.). Перекладав англійських, німецьких, польських поетів. У 80-ту річницю народження О. Тарнавського у видавництві „Мости", вийшли сонети Шекспіра в його перекладі. У Львові, 1998 року, у видавництві „Місіонер", вийшла книжка Зоряни Лановик про літературну творчість Остапа Тарнавського „Остап Тарнавський", де в післяслові написано: „Остап Тарнавський до кінця життя залишився вірним основній тематиці ранніх творів: ще в молодості обравши темою своїх віршів людину на дорозі життя, як маленьку піщинку в безмежності простору і часу, перед лицем вічності і Творця; піднімаючи в своїх творах споконвічні філософські проблеми буття і смерти, безконечности і миттєвости, він з кожним наступним твором поглиблював і розширював цю філософську тему, дивився на неї з різних ракурсів, шукав нових граней, та ніколи не відходив від цієї серцевинної теми його поезії. Поетичний світ Тарнавського, в якому постійно звучить голос тривоги за досконалість людини і правдивість мистецтва, за вічну еволюцію шукань, потребу самовдосконалень, кристалізацію і багатогранністю образів, глибиною думки, красою мови може сумірятись з основними вимірами художнього світу неоклясиків. Увійшовши в літературу як поет традиційного напрямку, пройшовши певну еволюцію творчости, Тарнавський залишився прихильником традиційних клясичних принципів творення поетичного світу. Звідси і схильність поета до такої суто клясичної, строго регляментованої форми, як сонет. Лірика Тарнавського, пройнята філософськими медитаціями, бачиться нам як космо-інтелектуальна. Інтелектуальність – перша ознака поезії О. Тарнавського. Вона властива усій творчості, починаючи від ранніх поезій, написаних ще у Львові".

Св. п. Остап Тарнавський

У Києві, 1999 році, у видавництві „Час", в серії „Українська модерна література" вийшла книжка „Остап Тарнавський. Відоме і позавідоме". У книзі представлено основні літературно-критичні праці з творчого доробку Остапа Тарнавського – як наукові розвідки, так і статті, рецензії, критичні нариси, начерки популяризаторського характеру, опубліковані в різних періодичних виданнях і об'єднані у кілька тематичних розділів: філософія, теорія літератури, українська література – материкова й діяспорна, зарубіжне письменство, театр, образотворче мистецтво.

Ярослав Колодій

„Пластуни у Визвольних змаганнях"

НЬЮ-ЙОРК. – З нагоди 90-річчя Пласту, пластовий курінь УСПок „Верховинки" видав брошуру під вище згаданою назвою. Підставою до цього було видання „Пластовий Курінь Залізного Хреста – 1911-1956", яке видала Головна Пластова Булава в 1956 році.

В новій брошурі зібрано інформації про членів Пласту, які загинули від руки ворога під час визвольних змагань, незалежно від того, чи вони служили в українському війську, чи набирали військового досвіду в чужому, сподіваючись в належний час використати цей досвід для України. Також включено тих, які виховались у Пласті, брали участь у визвольних змаганнях, але не загинули на полі бою чи в ув'язненні, а пізніше в різних інших обставинах; зокрема тих, що емігрували на Захід, були активні в українському громадському житті і там померли. У майбутньому брошуру буде доповнювано новими інформаціями і з часом плянується друге доповнене видання.

Брошуру можна набути в крамниці „Молоде Життя": 308 East 9th St., New York, N. Y. 10003. Ціна 5 дол.

„УКРАЇНА НА ШЛЯХУ ДО ЗРІЛОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ДЕРЖАВНОСТИ – КРУГЛИЙ СТІЛ-III: УКРАЇНА І ЕВРО-АТЛАНТИЧНА СПІЛЬНОТА"

8 – 9 жовтня 2002 року
JW Mariott Hotel
1331 Pennsylvia Ave. NW
Washington, DC 20004

Вівторок, 8 жовтня

JW Mariott Hotel – Салон II, 1-ий поверх,
9:00 ранку – Вступне слово
10:00 ранку – 1:00 по пол. – 3 доповіді – 1-ша сесія – Оцінюючи прогрес переходу України до Евро-Атлантичних стандартів
1:00 по пол. – 2:00 по пол. – робочий полуденок – „Поширювання знань про Україну в Евро-Атлантичній спільноті – точка зору інвестора"
2:00 по пол. – 6:00 веч. – 3 доповіді – Сесія II – „Оцінюючи стан відносин між Україною та Европейським Союзом"
7:30 веч. – 10:00 веч. – Прийняття з нагоди 25-ої річниці УНІС

Середа, 9 жовтня

9:00 ранку – Головна промова
10:00 ранку – 1:00 по пол. – 3 доповіді – 3-тя сесія – Оцінюючи стан відносин між США та Україною
1:00 по пол. – 2:30 по пол. – Робочий полуденок – „Поширювання знань про Україну в Евро-Атлатичній спільноті – точка зору журналіста"

РЕЄСТРАЦІЙНА ФОРМА

Ім'я ____________________
Адреса ____________________
____
____
Організація ____________________

_ Я братиму участь у 2-ій конференції (12 доповідей, 2 робочих полуденки) $150
_ Я братиму участь тільки в 1-му дні (6 доповідей та 1 робочий полуденок) $100
_ Я братиму участь тільки в 2-му дні (6 доповідей та 1 робочий полуденок) $100

_ Я братиму участь у прийнятті з нагоди 25-ої річниці УНІС 8 жовтня ($ 50 Учасник конференції/ $75 тільки прийняття)

Долучений чек на суму $__________ як оплата реєстрації на конференцію

Просимо прислати чеки/грошові перекази, (виписані на UCCA – Roundtable) на адресу:

UCCA
203 Second Ave.
New York, NY 10003

Всі пожертви звільнені від податків

За докладнішими інформаціями просимо звертатися до Крайової Канцелярії УККА на число телефону: **(212) 228-6840**.

Недалеко від Білого Дому, 8-го та 9-го жовтня провідна еліта організацій міжнародної політики із Сполучених Штатів, України, Европейського Союзу, та НАТО збереться для того, щоб розглянути можливости інтеграції України в структури Евро-Атлантичної спільноти. Понад 70 провідних урядовців, експертів з міжнародних відносин, та провідних науковців з дослідних центрів та академічного середовища братимуть участь в третьому засіданні серії щорічних конференцій „Україна на шляху до зрілої національної державности".

Тема Евро-Атлантичного майбутнього України вже обговорювалася на теоретичному рівні на попередніх конференціях цієї серії. *Круглий стіл III: „Україна і Евро-Атлантична спільнота"* включатиме спроби України перетворити теорію в реальність, як повну підтримку боротьби проти гльобального тероризму під проводом США, чисельні спроби стимулювати серйозне обговорення вступу України до ЕС, а також офіційне прохання визнати Україну кандидатом до вступу в НАТО, висловлене 24-го травня ц.р.

Дводенна конференція, яка проводитиметься в готелі JW Marriott на Пенсильванія Авеню з серці столиці, складатиметься з дванадцяти доповідей в складі чотирьох сесій, двох робочих полуднків, та чотирьох особливих сесій. Додатково, *Круглий стіл III* включатиме два прийняття, в тому свято української американської громади – 25-ту *річницю заснування Української Національної Інформаційної Служби.*

Спонзори Конференції: **Self Reliance (NY) Federal Credit Union** **Coca-Cola Beverages Ukraine** **1st Security Federal Savings Bank**

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Концерт української пісні

ЛОС-АНЖЕЛЕС, Каліф. – 18 серпня у концертному залі „Fiesta Hall", при підтримці Центру соціяльних послуг міста, відбулося велике свято української пісні, присвячене 11-им роковинам незалежности України. Концертну програму у двох відділеннях підготував вокальний ансамбль Центру (художній керівник – Наталія Васильєва, концертмейстер – Раїса Геніна).

Перед концертом присутніх привітав відомий український поет, Заслужений діяч мистецтв України Абрам Кацнельсон. Ансамбль та солісти Е. Брусиловська, Н. Гейхман, Т. Підгасць, Л. Семенова, О. Тисьменецька, Л. Хомутова, Л. Вайсман, Г. Воронель, Е. Хоровський, Н. Проделайло виконали українські пісні, романси, арії з опер українських композиторів.

У концерті взяв участь також дитячий танцювальний колектив „The Little Stars" (художній керівник – Людмила Лазебник).

Л. Вайсман

Українська література у „гльобальній павутині"

Скільки разів доводилося чути нарікання стосовно того, що українську літературу не знають у світі, а може, не знають і про саме існування такої. Та навіть якби спраглий нових літературних вражень мешканець далекої заокеанської країни, скажімо, Папуа-Нової Гвінеї, захотів би дізнатися про існування української літератури, то він не пішов до місцевої бібліотеки, а заліз би в нетрі всюдисущого Інтернету. І був би прикро вражений. Бо українська література в Інтернеті представлена вкрай мляво. У двадцяти електронних збірках представлено від кількох одиниць до кількох десятків українських літературних творів.

Більшість із них мають певні характерні ознаки: несистематичність добору матеріялу, низька якість підготування текстів до електронної публікації, аматорський підхід до справи (не бралися до уваги сторінки, на яких літератори представляють власну творчість). Я схиляюсь перед творцями цих електронних бібліотек-течок, які взялися за невдячну справу популяризації української літератури, але наведені вище „характеристики" не обіцяють їм визнання і уваги читачів у мережі. Для того, аби „щось" мало вартість, необхідні принаймні дві речі: професійний підхід і гроші.

З-поміж вдалих спроб закарбувати, чи радше – „зацифрувати" слід української літературної спадщини у віртуальному просторі „гльобальної павутини", варто виділити дві електронні збірки.

Перша – Бібліотека української поетики (http://poetry.uazone.net). Проєкт Романа Косаренка та Юрія Мачухи уже встиг набути популярности та визнання серед шанувальників поезії.

До вдалих спроб розпочати розбудову електронного зібрання української літератури на серйозній фінансовій основі належить проєкт відомого літературознавця, професора Торонтського університету Максима Тарнавського (Електронна бібліотека української літератури (ЕБУЛ) http://www.utoronto.ca/elul).

По-перше, кожен твір тут готується до електронної публікації фахівцями (спробуйте залучити фахівців без грошей!). По-друге, для електронної публікації добираються твори, які не публікувалися в Україні після Другої світової війни або публікувалися мізерними накладами. Уже зараз у бібліотеці можна знайти ранні романи Винниченка (читали?), твори Майка Йогансена, Валер'яна Підмогильного, Леоніда Скрипника, Ґео Шкурупія та ін. По-третє, при можливості відшукуються перші видання творів, що дозволяє читачам насолоджуватись автентичною мовою автора, не процідженою крізь сито правописних реформ та радянської цензури. У Максима Тарнавського дуже амбітні пляни щодо ЕБУЛ: літературна, наукова, публіцистична спадщина Винниченка, Драгоманова, Куліша, Нечуя-Левицького, Донцова, проза Коцюбинського, Кобринської, Ярошинської, Яцківа, Яновської, Яновського, Мартовича, Стефаника, Галини Журби, Лепкого і т. д., праці істориків літератури – Возняка, Грушевського, Єфремова, щоденники Єфремова, Винниченка, Чикаленка...

Але у цьому році бібліотека майже не поповнювалася великими творами. Брак коштів. Додає надії, що недавно сторінка „Жертводавці" поповнилася кількома новими рядками – значить, скоро поповняться електронні фонди бібліотеки. Прикро, що досі поміж жертводавцями не видно благодійників із українською „пропискою". Адже це також і їхня культурна спадщина.

ЕБУЛ – чудова нагода виявити солідарність українців, небайдужих до власної культури, без огляду на те, по який бік океану чи політичних барикад вони перебувають.

На закінчення хочу згадати про одну категорію читачів, які є щирими прихильниками електронних бібліотек. Це наші українські незрячі. Адже сучасні інформаційні технології роблять будь-яку інформацію в електронній формі доступною для незрячих користувачів комп'ютера.

Проблемами доступу до інформації для людей із вадами зору займається у Львові товариство „Дерево життя". Члени товариства також працюють над справою наповнення ЕБУЛ та збору коштів для неї, плянують відкрити новий вимір електронної бібліотеки. Студія звукозапису при товаристві „Дерево життя", спільно із Центром гуманітарних досліджень Львівського національного університету ім. І. Франка та львівськими акторами збирається озвучувати кращі твори українських письменників першої половини XX століття і розміщувати їх у фондах ЕБУЛ.

Орест Стадник,
„Дзеркало тижня"

Лекція про українські мелодії в світовій музиці

„Приїзд професора Романа Савицького (США) вже став доброю традицією в музичному житті Дрогобича. Цього разу він завітав 6 листопада 2001 року до Педагогічного університету ім. І. Франка, щоб зустрітися із студентами та викладачами музично-педагогічного факультету. Їх увазі була запропонована лекція на тему: „Українські мелодії в світовій музиці", в якій професор Р. Савицький широко розкрив використання відомих українських народних пісень у творчості як европейських, російських, так і американських композиторів-клясиків, сучасних авторів.

Творчу зустріч розпочав декан музично-педагогічного факультету, заслужений працівник культури України, доцент Степан Дацюк. Про життя та творчий шлях професора Р. Савицького, його творчі контакти з музикознавцями і виконавцями музично-педагогічного факультету розповів заступник голови т-ва „Просвіта", доцент Орест Яцків.

Музикознавець і бібліограф Р. Савицький народився у сім'ї видатного львівського піяніста і педагога Романа Савицького, учня В. Барвінського. Р. Савицький (син) навчався гри на фортепіяні у свого батька, згодом студіював в Українському музичному інституті у м. Філядельфія (США), паралельно – в консерваторії того ж міста. Бібліотекарські студії закінчив у Технологічному інституті Дрекселя (як стипендист) теж у Філядельфії, де спеціялізувався в музичній бібліографії та в зоровослухових середниках.

Від 1968-го до 1993 року він був керівником Музично-мистецького відділу Публічної бібліотеки м. Елізабет (штат Нью-Джерзі, США).

Серед його праць та досліджень: окремі видання про М. Лисенка в джерелах Заходу, про життя та працю В. Барвінського, англомовний вступ до одинадцятитомника „Українські народні мелодії" за ред. З. Лиська, бібліографії спадщин З. Лиська, М. Голубця; дискографії співаків О. Мишуги, М. Менцінського, піяністки Л. Колесси; прецікаві добірки п. з. „Українська музика в джерелах Заходу", „Українські пісні в чужих виданнях", „Творча спадщина В. Барвінського". Його статті, рецензії друкуються в українській та англійській мовах в Америці, Канаді, Великобританії, Україні.

Зустріч проходила дуже тепло та змістовно, супроводжувалась унікальними фонозаписами із великої власної фонозбірні Р. Савицького, мол. і зібрала велику кількість студентської молоді. Професор дуже тонко відчував студентську авдиторію і вміло та дотепно керував зацікавленістю залі. Адже звучали і відомі, і зовсім незнані твори Л. Бетговена, Вебера, Ліста, Чайковського, Рахманінова, Бартока, Кабалевського, сучасних американських джазових композиторів, базованих на українському мелосі.

Цікавість слухачів привернув невідомий твір вихідця з України, учня Ф. Ліста – Ю. Зарембського, „Галицькі танці", частину із цієї сюїти виконали старші викладачі Олександра Німилович та Уляна Молчко.

Піяністки (дует) захопили залю глибоким проникненням в танцювальний коломийковий характер твору.

Проф. Р. Савицький відзначив професійне виконання п'єси та згадав авдіоальбом згаданих піяністок „Українська музика для двох фортепіянів", до якого входить і виконуваний твір.

На завершення зустрічі кращі студенти університету виконали складні поліфонічні твори західньоукраїнських композиторів, а декан С. Дацюк подарував професорові книгу з історії Дрогобицького університету ім. І. Франка.

Ця творча зустріч стала яскравою сторінкою в житті музичного Дрогобича, а цікава лекція глибоко запала в душу молодому поколінню студентів-музикантів.

Нехай же щастить проф. Р. Савицькому, мол. в його натхненній музикознавчій праці, яка спрямована на розвиток та популяризацію українського музичного мистецтва".

Людомир Філоненко,
музикознавець доцент, член НТШ та НС композиторів України
(з газети „Культура і життя", Київ)

З нагоди 250-ліття народження великого композитора-диригента Дмитра Бортнянського в Дрогобичі теж відбулась успішна наукова конференція в його пам'ять (керівник – музикознавець Орест Яцків). Та ще раніше, 8–9 листопада 2001 року, доволі імпозантно пройшла у Львівській музичній академії ім. М. Лисенка така ж конференція з участю 14 музикознавців Києва, Львова, Луцька, Одеси, Нью-Йорку (керівники – доктори мистецтвознавства О. Козаренко, Ю. Ясіновський).

Після конференції відбулася урочиста академія та відвідини с. Бортного (Польща, на Лемківщині), за найновішими даними – батьківщини роду Бортнянських.

З нагоди конференцій у Львові та Дрогобичі проходили виставки Бортнянськіяди із Заходу (статті чужими мовами), та взагалі вперше – перегляд 20 портретів композитора, творів різних мистців, зібраних Р. Савицьким, мол., при співпраці бібліографа Оксани Гнатишин.

Роман Савицький, мол.

Незабутній видавець Іван Тиктор

Давня світлина І. Тиктора з архіву „Свободи"

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – У серпні минуло двадцять років від смерти Івана Тиктора – великого видавця, ініціятиві якого завдячуємо видання ряду книжок і численних українських журналів спершу у Львові, відтак у Кракові, а згодом– в Канаді, у Вінніпеґу. Іван Тиктор, незважаючи на матеріяльні труднощі, заснував у Львові видавничий концерн „Українська преса", в якому видавав популярний у Галичині щоденник „Новий час", тижневик для селян „Народна справа", гумористичний журнал „Комар" і славний дитячий „Дзвіночок". Крім того, від 1934 року появлялася газета для Лемківщини „Наш Лемко", а при кожній газеті виходила бібліотека для читачів і щорічно – три календарі. Такої кількости видань не мав жоден український видавець.

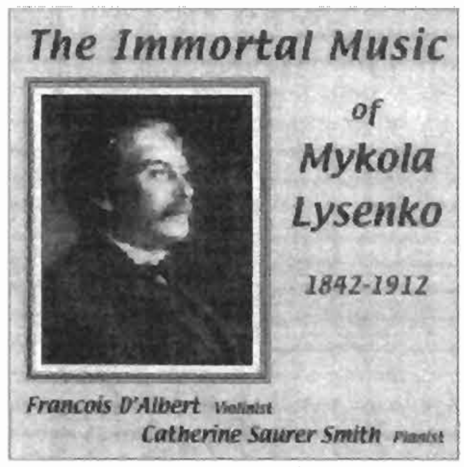
Не змінила активности І. Тиктора війна й усі перепони, які вона принесла українській пресі. Переїхавши, як і велика частина української інтеліґенції, на захід, конкретно – до Кракова, І. Тиктор негайно взявся до видавничої роботи, заснував українське видавництво „Нове життя" у Кракові, а у Рівному – видавництво „Волинь". Після закінчення війни доля його кинула до Канади, де, осівши у Вінніпеґу, він береться знову за видавничу справу, організовує „Клюб приятелів української книжки" і видає якийсь час гумористичний журнал „Комар". Саме під фірмою „Приятелів книжки" він перевидає „Кобзар" Т. Шевченка і другим, доповненим виданням – „Велику історію України", „Історію українського війська", перший том „Історії української культури". Треба наголосити, що, розпочинаючи свою широку видавничу діяльність у Львові, І. Тиктор покладав увагу на видавання фундаментальних творів. І саме такі були перевидані у Вінніпезі. Видавнича діяльність І. Тиктора була широка та багата, а за накладами перевищила усі досі відомі журнали та часописи. „Народна справа", наприклад, яку популярно звали „коров'ячою газетою", дійшла до нечуваного в Галичині накладу 40 тисяч, а календар „Золотий колос" – 100 тисяч. Не був позаду і гумористичний „Комар" (у ньому розвинувся талант відомого карикатуриста і маляра Едварда Козака), що , перейшовши в 1935 році на тижневик, досяг накладу 7,500.

Не була забута і релігійна література. І. Тиктор перевидає „Святу Євангелію" в перекладі о. М. Кравчука і молитовник „Вірую" (тиражем 100,000), а на початку 1941 року разом з ігуменом студитів організує українське релігійне видавництво „Нове життя", релігійний журнал „Воскресення", видає 10 окремих книжечок національно-релігійного змісту.

Все це разом – здобуток однієї людини на нашому видавничому полі, яке із-за матеріяльних негараздів та браку посвячених цій справі стояло часто облогом.

О. Кузьмович

Випущено компакт-диск: „Безсмертна музика М. Лисенка"

Перевидання давнішої платівки, присвяченої вибраній камерній та фортепіяновій музиці М. Лисенка, склалось щасливо. З'явився своєчасний компакт-диск фірми „Ікар", щоб власне у цьому році, ювілейному для композитора та основника національної школи, донести новому поколінню його безсмертну музику.

Особи, відповідальні за цей проєкт: інженер-записувач – Ron Steele; продукція оригінального запису – RCA Victor Records і дизайн – Марії Сохан („Євшан"); цифрове переписування звуку – Івана Завади (Musiscope, Монреаль). Компакт-диск виготовлено в Канаді, але головним промотором і душею видання є музично-мистецький діяч Ольга Калимон у Чикаґо.

Рідкісною атракцією цього диску є виконавці-чужинці: скрипаль Francois D'Albert і піяністка Catherine Saurer Smitt. Це концертові мистці високої кляси, з міжнародними успіхами (див. супровідні до диску нотатки англійською мовою про них, як теж про М. Лисенка і його історичні заслуги).

З усіх 11 описів програми розглянемо помітніші виконання для фортепіяну (сольо). Запис романтичної мініятюри „Без тебе, Олесю" настільки вдалий, що інструмент під руками солістки мов „дихає" в такт цієї ніжної народної поезії. Знову ж „Баґателла" сприймається, мов легка імпровізація Лисенка, і в руках менш талановитої піяністки могла б звучати дещо тривіяльно.

До записаних творів для скрипки з фортепіяном належать: Фантазія Оп.21 (використовує дві народні мелодії), з першого такту якої слухача вражає не лише чистенька інтонація і довершені трелі скрипки, а теж належне відтворення світу композитора зіграним ансамблем. Гарно, вдячно закроєне „Елегійне капріччіо", Оп. 32, ставить, проте, нелегкі технічні вимоги виконавцям раптовими змінами темпу і настроїв.

Типові для доби романтизму „Романца" і „Хвилина розчарування" змальовані насиченою гармонією і теплом, сприймаються мов одноразові зразки любовної поезії, озвученої композитором.

Значущо прозвучала Елегія а-моль (1912), чи не лебедина пісня М. Лисенка у пам'ять Т. Шевченка, строфами якого композитор наповнив, настроїв поважну частину свого творчого життя.

Друга Рапсодія („Думка-шумка"), Оп. 18, – вдячний твір для піяніста-соліста. На диску він звучить у бравурному опрацюванні М. Сікарда для скрипки і фортепіяну. Транскрипція Сікарда настільки вдала, що робить враження, нібито твір змінив сам М. Лисенко. Феєрверки скрипки ефективно завершують Рапсодію та програму компакт-диску.

Великий піонер М. Лисенко представляв публіці народні теми, пісні, але вже у мистецьких, вишуканих рамках. Він послідовно впроваджував таку національну камерну чи фортепіянову музику в концертове життя ще до часів В. Барвінського, майстерність якого належить вже до XX століття. А тому, що сам Лисенко був відомим піяністом навіть за межами України, то фортепіянові партії його пера належно випрацьовані, вимогливі. З боку обидвох виконавців диску відчувається дисципліну, вимогливість до себе, а водночас надхнення. Всі тут твори взірцево простудійовані, відшліфовані та записані у професійних умовах. Звук із нового, „цифрового" приладу – виразний, чистий. Диск „Безсмертна музика М. Лисенка", між іншим, прийняли до своїх колекцій Бібліотека Конґресу у Вашінґтоні та Музична державна академія в Києві.

Старанням музикознавця Ольги Калимон згаданий диск та його програма з'являється під фірмою „Ікар" у Північній Америці вперше. Замовлення надсилати до: Olha Kalymon 2209 West Iowa St. Chicago, IL. 60622, Тел.: (773) 276-3238.

Роман Савицький, мол.

Очікуємо на „діяспорні" фільми

КИЇВ. – Конкурс фільмів, що висвітлюють історію та сьогодення українських громад у світі, розповідають про наших співвітчизників, проводить Інститут досліджень діяспори за сприяння акційних товариств „Оболонь" та „Укрсат". Звертаємося до професіоналістів, власників кіностудій та приватних відеотворів із проханням взяти участь в цьогорічному конкурсі. Нагадуємо, що тривалість фільмів не повинна перевищувати 40 хвилин, мова озвучення – українська, система відтворення – PAL. Термін подання – до 31 грудня.

Інформація про кіноконкурс міститься на веб-сайті інституту http://idd.ukrsat.com. Поштова адреса оргкомітету та секретаріяту Фестивалю: а/с 126, Київ 01034, Україна, електронна – idd@users.ukrsat.com. Телефон у Києві – (044) 244-2911.

Ігор Винниченко,
директор Інституту досліджень діяспори

СПОРТ

Збірна дружина СУМА з плавання перемогла в клюбовому чемпіонаті УСЦАК

Збірна дружина СУМ – переможці змагань.

КЕРГОНКСОН, Н. Й. – Вперше в історії змагань на першість з плавання 31 серпня збірна дружина СУМ Америки здобула клюбовий Трофей чемпіона.

У змаганнях взяли участь 42 плаваки. Перемогла збірна дружина СУМ. На Союзівці була чудова, суха погода. Змагання відкрила ланкова з плавання УСЦАК Марійка Бокало.

Як і в попередні роки, добре виступила дружина УСВТ „Чорноморська Січ", хоч на змагання не прибуло 5 здібних плаваків. Ця команда стала клюбовим віцечемпіоном. „Січові" плаваки встановили чотири рекорди: два – в індивідуальних запливах (Рон Карнаух на 100-метрівці змінним і на 50 м грудним стилями).

Інші два рекорди здобули гінці естафети, хлопці – у віковій групі 15 років і вище (4х50 м.) та дівчата 13–24 років (4х50 м.). Третій рекорд в естафетному плаванні здобули плавачки СУМ (4х25 м.). Слабше, ніж в минулі роки, виступила плавацька дружина УСО „Тризуб", Філядельфія, яка прибула на змагання тільки з п'ятьма плаваками.

Проводила змаганнями Марійка Бокало. Головним суддею був Тома Даніген, стартер – Іван Макар. Секретарювали Олесь Напора, Олена Гальковіч, Катя Козак і Ангелина Козак. Часові судді: П. Процюк, М. Процюк, Т. Козак, М. Приймак, Л. Гурин, М. Шпигульський, С. Дорм, Б. Мосюрак, М. Сейлик, Я. Палилик, Ю. Галомська.

Підсумок змагань

Дружини	точки
1. СУМ Америки	168
2. УСВТ „Ч.Січ", Нюарк	145
3. УСО „Тризуб", Філядельфія	59
4. Пласт, Сх. Америка	18

Вручення медалів і клюбового Трофею відбулося у великій залі „Веселка". Церемонією керувала М. Бокало. Медалі, встановлені УНСоюзом, вручили Рома Лісович, головний скарбник УНС, Олесь Напора, касир УСЦАК, Оленка Гальковіч, провідниця збірної дружини СУМ, і Омелян Твардовський – голова УСВТ „Ч. Січ".

Після вручення нагород чоловий плавак УСВТ „Чорноморська Січ", олімпієць Америки д-р Рон Карнаух познайомив учасників змагань зі своєю довгою, блискучою плавацькою кар'єрою, яку почав від 7-ми років життя. Він кілька разів був чемпіоном США, виступав на Олімпіяді в Барсельоні, Еспанія, здобув ряд золотих, срібних і бронзових медалів в Пан-Американських Іграх Доброї Волі, численних міжнародних змаганнях, УСЦАК і в цьому році – в чемпіонаті України. Д-р Р. Карнаух закликав юнацтво іти його слідами, вести здоровий спосіб життя.

Цьогорічні тенісові першості УСЦАК були присвячені св. п. Зенонові Сниликові, видатному українському спортовцеві, багаторазовому футбольному чемпіонові в українських дружинах США і Канади, учасникові Олімпіяди в Мельбурні, Австралія, кількаразовому переможцю в чемпіонатах тенісу УСЦАК та довголітньому членові проводів тенісових першостей, відомому журналістові.

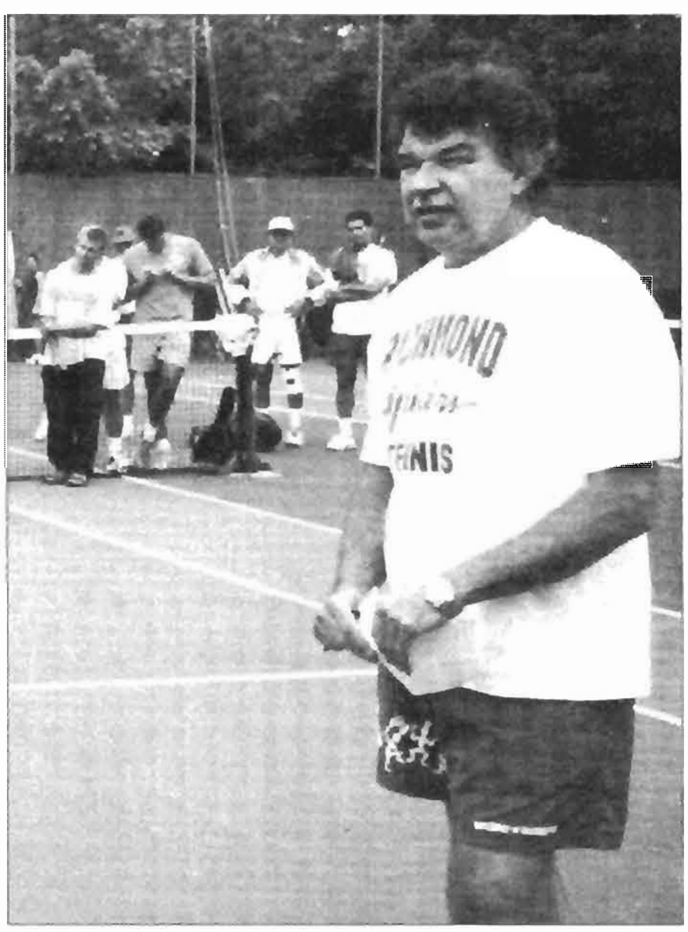
На відкритті тенісових змагань світлу пам'ять покійного вшанували також провід і учасники плавацьких змагань. Відкриттям змагань провадив голова КЛК Юрій Попель. Зі зворушливими згадками про Зенона Снилика виступили Юрій Грабець, Мирон Стебельський, Юрій Савчак, Юрій Попель. Юрій Грабець зокрема сказав: „Досягнення Зенона Снилика у спортовій, літературній і виховній ділянках – величезні і загальновідомі. Його ім'я записане золотими буквами в історії нашої діяспори. Ми вшановуємо спортовця і діяча, який передусім любив свою Батьківщину. Він теж представляв Америку чесно і гордо у спортових змаганнях проти найкращих світових спортовців. Він вже не є з нами, але ми відчуваємо його присутність, його голос вже втих, але ми його чуємо".

Учасників змагань привітали Рома Лісович – головний скарбник УНС, та Роман Ракочий – довголітній активіст КЛК, організатор тенісових турнірів на Союзівці.

Омелян Твардовський

На відкритті змагань промовляє касир УНСоюзу Рома Лісович.

Зі словом про св. п. Зенона Снилика виступив Юрій Попель.

Про свій досвід розповідає олімпієць Рон Карнаух.

Висліди змагань з плавання на першість УСЦАК

група	*відстань, м*	*стиль*	*учасники*	*дружина*	*вислід*
Хлопці 10 років і молодші	25	довільний	1.Павло Тершаковець	„Тризуб"	**18.01**
			2. Василь Столяр	СУМ	**19.34**
			3. Олесь Григорович	„Ч. Січ"	**22.17**
	50	довільний	1. Олесь Григорович	„Ч. Січ"	**50.58**
			2. Петрусь Раковський	„Ч. Січ"	**50.69**
	25	горілиць	1. Василько Столяр	СУМ	**25.21**
			2. Никола Сенлик	Пласт	**35.27**
			3. Михась Тершаковець	„Тризуб"	**43.73**
	25	грудний	1. Павло Тершаковець	„Тризуб"	**24.19**
			2. Василь Столяр	СУМ	**24.66**
			3. Тома Мандич	Пласт	**30.39**
	25	метелик	1. Павло Тершаковець	„Тризуб"	**19.21**
			2. Олесь Григорович	„Ч. Січ"	**30.68**
			3. Стенлі Микута	„Ч.Січ"	**32.00**
	4 x 25	гінці	1. О. Григорович, С. Микута, А. Кобрин, П. Раковський	„Ч. Січ"	**1:51.19**
			2. Н. Сенлик, Т. Мандич, М. і П. Тершаковці	Пласт-„Тризуб	**2:67.29**
Дівчата 10 років і молодші	25	довільний	1. Вікторія Масюрак	СУМ	**18.57**
			2. Наталя Григорович	„Ч. Січ"	**19.09**
			3. Таня Приймак	СУМ	**20.68**
	50	довільний	1. Лариса Лесів	СУМ	**35.30**
			2. Вікторія Масюк	СУМ	**44.77**
			3. Ліда Бенсон-Чопівська	„Ч. Січ"	**45.26**
	25	горілиць	1. Лариса Лесів	СУМ	**20.19**
			2. Алеќсандра Даніген	СУМ	**22.63**
			3. Наталя Григорович	„Ч. Січ"	**24.05**
	25	грудний	1. Александра Даниген	СУМ	**23.43**
			2. Татяна Приймак	СУМ	**26.16**
			3. Наталя Григорович	„Ч. Січ"	**26.41**
	25	метелик	1. Лариса Лесів	СУМ	**20.56**
			2. Александра Даниґен	СУМ	**23.22**
			3. Ліда Чопівська	„Ч. Січ"	**26.22**
	4 x 25	гінці	1. А. Даниген, В. Масюрак, Л. Лесів, Т. Приймак	СУМ	**1:19.45**
			2. С. Арнот, Н. Григорович, Л. Чопівська, Л.Бенсон	„Ч. Січ"	**1:34.59**
Хлопці 11–12 років	25	довільний	1. Михайло Кебало	СУМ	**15.68**
			2. Роман Ковбаснюк	СУМ	**19.20**
			3. Олесь Маліцький	„Ч. Січ"	**22.67**
	50	довільний	1. Данило Шпигульський	СУМ	**52.97**
	25	горілиць	1. Роман Ковбаснюк	СУМ	**30.07**
			2. Данило Шпигульський	СУМ	**30.81**
	25	грудний	1. Михась Кебало	СУМ	**21.28**
			2. Роман Ковбаснюк	СУМ	**26.74**
			3. Олесь Маліцький	„Ч. Січ"	**28.09**
	25	метелик	1. Михась Кебало	СУМ	**18.52**
	4 x 25	гінці	1. М. Кебало, Д. Шпигульський, Р. Ковбаснюк, В. Столяр,	СУМ	**1:22.39**
Дівчата 11-12 років	25	довільний	1. Мелася Цибрівська	„Тризуб"	**16.30**
			2.Татіана Палилик	СУМ	**17.27**
			3. Вікторія Кебало	СУМ	**20.82**
	50	довільний	1. Мелася Цибрівська	„Тризуб"	**38.56**
			2. Татяна Палилик	СУМ	**40.60**
	25	горілиць	1. Вікторія Кебало	СУМ	**26.85**
			2. Саґа Арнот	„Ч. Січ"	**31.22**
	25	грудний	1. Татяна Палилик	СУМ	**25.48**
			2. Вікторія Кебало	СУМ	**37.39**
Хлопці 13-14 років	50	довільний	1. Олесь Мандич	Пласт	**40.83**
			2. Степан Галькович	СУМ	**1:13.94**
	50	горілиць	1. Дмитро Терещук	„Ч. Січ"	**1:08.20**
			2. Степан Галькович	СУМ	**1:29.63**
	50	грудний	1. Олесь Мандич	Пласт	**1:29.08**
			2. Степан Галькович	СУМ	**1:29.08**
	4 x 50	гінці	1. Петро Раковський, Степан Галькович, Олесь Маліцький, Олесь Мандич,	„Ч. Січ"– СУМ – Пласт	**3:56.42**
Дівчата 13-14 років	100	змінний	1.Таня Григорович	„Ч. Січ"	**1:20.58**
			2. Алекса Кебало	СУМ	**1:37.58**
	50	довільний	1. Роксоляна Вацик	„Ч. Січ"	**30.82**
			2. Алекса Кебало	СУМ	**38.13**
			3. Наталя Кебало	СУМ	**38.73**
	100	довільний	1. Таня Григорович	„Ч. Січ"	**1:10.68**
	50	горілиць	1. Роксоляна Вацик	„Ч. Січ"	**35.90**
			2. Таня Григорович	„Ч. Січ"	**36.24**
			3. Наталя Кебало	СУМ	**53.38**
	50	грудний	1. Роксоляна Вацик	„Ч. Січ"	**39.93**
			2. Мелася Гурин	„Ч. Січ"	**42.05**
			3. Наталя Кебало	СУМ	**51.84**
	50	метелик	1. Мелася Гурин	„Ч. Січ"	**34.23**
	4 x 50	гінці	1. Таня Григорович, Р. Вацик, М. Гурин	„Ч.Січ"	**2:11.19**
			2. В. Кебало, А. Кебало, Т. Палилик, Н. Кебало	СУМ	**2:53.99**
Дівчата 15 років і старші	100	змінний	1. Мелася Гурин	„Ч. Січ"	**1:23.59**
			2. Ніна Целюх	„Тризуб"	**1:25.29**
	50	довільний	1. Христина Ґалонзка	СУМ	**39.24**
			2. Оксана Палюх	СУМ	**39.27**
			3. Марта Демиденко	„Ч. Січ"	**52.73**
	100	довільний	1. Христина Ґалонзка	СУМ	**1:37.09**
	50	горілиць	1. Ніна Целюх	„Тризуб"	**38.95**
			2. Христя Ґалонзка	СУМ	**49.52**
			3. Марта Демиденко	„Ч. Січ"	**1:05.69**
	50	грудний	1. Оксана Палюх	СУМ	**47.88**
			2. Марта Демиденко	„Ч. Січ"	**1:30.27**
	50	метелик	1. Ніна Целюх	„Тризуб"	**37.27**
	4 x 50	гінці	1. М. Демиденко, О. Палюх, Х. Ґалонзка, Н. Целюх	„Ч. Січ"–СУМ–„Тризуб"	**3:14.50**
Хлопці 15 років і старші	100	змінний	1. Рон Карнаух	„Ч. Січ"	**57.2**
			2.Василько Макар	„Ч. Січ"	**1:11.67**
	50	довільний	1. Марко Макар	„Ч. Січ"	**27.74**
			2. Дмитро Терещук	„Ч. Січ"	**42.02**
			3. Володимир Бздель	„Ч. Січ"	**46.45**
	100	довільний	1. Рон Карнаух	„Ч. Січ"	**51.68**
			2. Марко Макар	„Ч. Січ"	**1:02.19**
	50	горілиць	1. Василько Макар	„Ч. Січ"	**33.17**
			2. Володимир Бздель	„Ч. Січ"	**1:02.39**
	50	грудний	1. Рон Карнаух	„Ч. Січ"	**29.08**
			2. Дмитро Терещук	„Ч. Січ"	**1:02.09**
			3. Володимир Бздель	„Ч. Січ"	**2:01.8**
	50	метелик	1. Василько Макар	„Ч. Січ"	**30.64**
			2. Марко Макар	„Ч. Січ"	**33.68**
	4 x 50	гінці	1. Р. Карнаух, В. Макар, М. Макар, Д.Терещук	„Ч. Січ"	**2:00.82**

Мотокросова траса автоперегонів „Майорівка" у Львові набуває міжнародного значення. Наприкінці серпня Галицький автомобільний клюб успішно провів тут за участи автоспортсменів з ряду країн змагання „Карпатський екстрим-2002", у яких перемогла українська залога з Шостки. На фото: складну трасу долає залога з Польщі. Фото УНІАН

Шахи

У шаховому „Матчі нового століття" збірна світу 11 вересня отримала впевнену перемогу над командою Росії з рахунком - 52:48. До складу збірної входили українці – Руслан Пономарьов з Донецька та Василь Іванчук зі Львова.

Чемпіон світу за версією ФІДЕ Руслан Пономарьов жодного разу не програв російським гросмайстрам.

Футбол

За жеребкуванням першого кола Чаші УЕФА три українських клюби мають таких суперників – донецький „Шахтар" гратиме з віденською „Австрією", запорізький „Металюрг" – з англійським „Лідс Юнайтед", а донецький „Металург" зустрінеться з бременським „Вердером". Перші ігри відбудуться 19 вересня, ігри-відповіді – 3 жовтня.

Довкола спорту

3 вересня на неофіційному вебсайті вболівальників донецького „Шахтаря" було поміщено російською мовою матеріял „Во Львовє і Луцкє нє знакоми с честной ігрой?", автори якого відверто натякають, що в грі футбольних команд „Карпати" – „Волинь" мав місце факт „нечесної спортивної боротьби". Цей матеріял викликав ланцюгову реакцію в українських засобах масової інформації: вже наступного дня в етері та на офіційній веб-сторіці „Громадського радіо" з'явився сюжет та його текстовий варіянт, у якому журналіст Костянтин Дульцев заявив про нечесну боротьбу у цьому змаганні. Згодом про це написали інші ЗМІ.

Керівництво клюбу „Карпати" висловило обурення появою матеріялів, що кидають тінь на команду „Карпати" (Львів). Клюб „Карпати" категорично заявляє, що усі присутні на змаганні були свідками напруженої та безкомпромісної гри з дотриманням усіх правил. Матеріяли такого характеру завдали шкоди репутації не тільки клюбу „Карпати", а й усього українського футболу. Провід клюбу буде добиватися покарання у судовому порядку винних у поширенні неправдивої інформації.

За матеріялами ЗМІ

Пожертви на розвиток спорту в Україні просимо надсилати до УСЦАК на адресу:
680 Sandford Avenue, Newark, NJ 07106.

ПАЧКИ В УКРАЇНУ

DNIPRO CO.

0.59 за фунт

Пакунки, грошові перекази та авіаквитки у різні країни.
Візи в Україну, перепис відео PAL/SECAM-NTSC. Дзвінки в Україну –
8 центів за хвилину.
Великий вибір копакт дисків, відео, хусток та українських сувенірів

NEWARK, NJ	CLIFTON, NJ	PHILADELPHIA
688 Sanford Ave	565 Clifton Ave	1801 Cottman Ave
Тел.: (973) 373-8783	Tel.: (973) 916-1543	Tel.: (215) 728-6040
(888) 336-4776		

• ПРАЦЯ •

Учителька, 6 років в Америці, має дозвіл на працю, шукає працю без проживання по догляду за дітьми або старшою особою. Дає лекції гри на фортепіяно.
Тел.: (201) 332-3805
можна залишити записку

Потрібна молода, спритна жінка до прибирання, з мінімальним знанням англійської мови. Забезпечую доїзд з Нюарку, Н. Дж.
Тел.: (973) 912-0484

• РОЗШУКИ •

Розшукую родину
*о. **МАКСИМА КІНАША**, який був священиком біля Ньо-Йорку і помер у 1949 р. Прошу відгукнутися на адресу:*
Olga Kernitsky, 4703 Five Springs Ct., Midlothian, VA 23112

• РІЗНЕ •

Безплатно проводиться комп'ютерне обстеження, ступневий (фіт) масаж і визначення цукру крови в офісі і вдома
1(718) 366-0367

Ваші ощадності зростають багато швидше в
Кредитівці Самопоміч - Нью Йорк.

Вищі дивіденди, нараховувані денно.
Різноманітність термінів ощадничевих цертифікатів.

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

108 Second Avenue New York, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

Філії:
6325 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845 626-2938 Fax: 845 626-8636
226 Uniondale Ave. Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393 Fax: 516 565- 2097
32-01 31 Avenue Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506 Fax: 718 626-0458

Поза Нью Йорком телефонуйте безкоштовно: 1-888-SELFREL
Відвідайте нашу електронну сторінку: www.selfrelianceny.org E-пошта: SRNYFCU@aol.com

АДВОКАТ
ЯРОСЛАВ КУЗЕМЧАК

КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ В НАСЛІДОК АВАРІЙ

- ✔ на роботі
- ✔ автомобільних
- ✔ в публічних місцях
- ✔ лікарських помилок

Перша консультація безплатна
Оплату беремо лише після виграші процесу про відшкодування

А ТАКОЖ:

- ВОДІННЯ під впливом алькоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID
1373 Broad St., Clifton, NJ 07013
(973) 773-9800

Понад 30,000 читачів тижнево читають рекляму у „СВОБОДІ"

ОГОЛОШУЙТЕСЯ!

Оголошення приймаються від понеділка до п'ятниці

Tel.: (973) 292-9800 ext. 3040 • Fax.: (973) 644-9510
E-Mail: svoboda@att.net

Поштою: SVOBODA
2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Smiles Unlimited DENTAL CENTER

Emil T. Kesler, D.D.S. Valentina M. Kesler, D.D.S.

Випускники Львівського та Нюйоркського університетів з досвідом роботи в Україні та Америці

косметичні пломби • коронки • містки • протези • відбілювання зубів • видалення зубів • лікування ясен.

Безболісне лікування зубів на високому професійному рівні.

Надаємо невідкладну допомогу при болі зубів.
Приймаємо всі види страхування. Доступні ціни.

Понеділок – п'ятниця: 8:30 ранку – 8:00 веч.
Субота: від 9:00 ранку до 1:00 по пол.

(908) 722-5511

60 South Main St., Manville, NJ 08835 (напроти „Fleet " банку)

ЗМІНА АДРЕСИ

❑ **„Свобода"** ❑ **„The Ukrainian Weekly"**

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС) ....
Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....

Зголошення присилати до:
Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку бібліотеку, як приватну, так і публічну.

Том 1 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)
Том 2 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)
За ДВА ТОМИ – 130.00 дол.

Ціни включають пересилку. Замовлення разом з чеком або грошевим переказом надсилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O.Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Мешканці Ньо-Джерзі підлягають 6%-му податкові

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

КАТЕРИНА (БЕЦКА) ВОЛТЕРС член УНС Відд. 102 Т-ва свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо. Померла 7 липня 2002 р . на 87-му році життя. Нар. в 1915 р. в Клівленді, Огайо. Членом УНС стала в 1944 р. Залишила у глибокому смутку дочку Івонну і сина Альберта, сім внуків і шість правнуків. Похорон відбувся 10 липня 2002 р. на Holy Cross Cemetery в Клівленді, Огайо.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

АНАСТАСІЯ МУДРИК член УНС Відд. 102 Т-ва свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо. Померла 3 травня 2002 р. на 83-му році життя. Нар. в 1918 р. в Клівленді, Огайо. Членом УНС стала в 1936 р. Залишила у глибокому смутку синів Миколу, Джеймса і внуків. Похорон відбувся 8 травня 2002 р. на Holy Crorss Cemetery в Клівленді, Огайо.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

СТЕФАНІЯ ФЕДИК член УНС Відд. 292 Т-ва св. Івана Хрестителя в Дітройті, Миш. Померла 7 липня 2002 р. на 85-му році життя. Нар. в 1916 р. в Торонто, Канада. Членом УНС стала в 1940 р . Залишила в глибокому смутку дочок Іванну і Славу, синів Івана і Павла, внуків і внучок. Похорон відбувся 10 липня 2002 р. на українському католицькому цвинтарі св. Михаїла в Dearborn Heights, MI.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ГЕЛЕН БОБАК член УНС Відд. 165 Т-ва ім. Т. Шевченка в Толедо, Огайо. Померла 26 травня 2002 р. на 85-му році життя. Нар. в 1916 р. Членом УНС стала в 1934 р. Залишила у глибокому смутку пасербів Юрія і Івана, племінниць і племінників. Похорон відбувся 30 травня 2002 р. на Calvary Cemetery в Толедо, Огайо.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ІРЕНА НУЛЛ член УНС Відд. 165 Т-ва ім. Тараса Шевченка в Толедо, Огайо. Померла 30 червня 2002 р. на 82-му році життя. Нар. в 1920 р. в Bentleyville, PA. Членом УНС стала в 1938 р. Залишила у глибокому смутку чоловіка Гордона, синів Михайла, Роналда, Томаса, Раймонда, дочку Карен. Похорон відбувся 3 липня 2002 р. на цвинтарі Our Lady of Mt. Carmec Resurrection Cemetery in Tempelance, MI.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ГЕЛЕНА ХАРАМБУРА член УНС Відд. 367 Т-ва Запорізька Січ в Рочестері, Н.Й. Померла 11 липня 2002 р. на 95-му році життя. Нар. в Україні. Членом УНС стала в 1958 р. Залишила у глибокому смутку дочку Анну, сина Андрія, 7 внуків і 7 правнуків. Похорон відбувся 15 липня 2002 р. на цвинтарі Святого Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ОЛЬГА ПОВЕРС член УНС Відд. 59 Т-ва Українська Січ в Бріджпорті, Кон. Померла 1 червня 2002 р. на 53-му році життя. Нар. в 1948 р. в Німеччині. Членом УНС стала в 1951 р. Залишила у глибокому смутку чоловіка Артура, дочку Стефані і батька Миколу. Похорон відбувся 6 червня 2002 р. на Riversade Cemetery in Shelton, CT.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

МАРІЯ СТРЕМБА член УНС Відд. 9 Т-ва св. Марії в St. Clair. Померла 3 серпня 2002 р. на 98-му році життя. Нар. в 1903 р. в Kalaryes, PA. Членом УНС стала в 1923 р. Залишила у глибокому смутку двох дочок, сестер, двох синів, внуків і правнуків. Похорон відбувся 9 серпня 2002 р. на Nativity of Blessed Virgin Mary в Rending, PA.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

СТЕФАНІЯ БОЙКО член УНС Відд. 5 Т-ва св. Миколая в Асторії, Н.Й. Померла 10 липня 2002 р. на 81-му році життя. Нар. в 1920 р. в Україні. Членом УНС стала в 1962 р. Залишила в глибокому смутку чоловіка Івана, дочок Орисю, Марію і Софію. Похорон відбувся 15 липня 2002 р. на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

АЛЕКСАНДЕР КОРОЛЬ член УНС Відд. 367 Т-ва Запорізька Січ в Рочестері, Н.Й. Помер 25 липня 2002 р. на 92-му році життя. Нар. в 1909 р. в Ютика, Н.Й. Членом УНС став в 1968 р. Залишив у глибокому смутку дружину Анну, дочку Арлєну, сина Аляна, 5 внуків, 6 правнуків і двох сестер. Похорон відбувся 27 липня 2002 р. на цвинтарі Святого Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ДЖАНЕТ ВАРНЕР член УНС Відд. 282. Померла 23 листопада 2001 р. на 68-му році життя. Членом УНС стала в 1951 р. Залишила у глибокому смутку братів Андрія, Александра, сестру Анну. Похорон відбувся 26 листопада 2001 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Plain Township, PA.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

МАРІЯ КОРПА член УНС Відд. 53 Т-ва св. Миколая в Пітсбургу, Па. Померла 13 квітня 2002 р. на 88-му році життя. Нар. в 1914 р. Членом УНС стала в 1943 р. Залишила в глибокому смутку дочку Джоану, сина Стефана, 4 внуків, сестру і брата. Похорон відбуся 18 квітня 2002 р. на цвинтарі св. Володимира в Bethel Park, PA.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

СОФІЯ ВЕСОЛОВСЬКА член УНС Відд. 274 Т-ва свв. Петра і Павла в Янгставн. Померла 17 липня 2002 р. на 85-му році життя. Нар. в 1917 р. в Україні. Залишила у глибокому смутку Adele Hutchison, Irene Wesolowsky. Похорон відбувся 22 липня 2002 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Янгставн.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ГРИГОРІЙ ПРОКОПОВИЧ член УНС. Помер 17 серпня 2002 р. на 80-му році життя. Нар. в 1921 р. в Україні. Членом УНС став в 1964 р. Залишив у глибокому смутку дружину Джозефу, дочок Марію і Оксану з роди-нами. Похорон відбувся 21 серпня 2002 р. на цвинтарі св. Миколая в Чикаго.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

АННА ВЕНГЛОВСЬКА член УНС Відд. 131. Померла 2 серпня 2002 р. на 81-му році життя. Нар. в 1921 р. в Польщі. Членом УНС стала в 1974 р. Залишила у глибокому смутку дочку Дженіфер, 3-ох внуків і 5 правнуків. Похорон відбувся 6 серпня 2002 р. на Queen of Haven Cemetery в Hillside, IL.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ІВАН КАМІНСЬКИЙ член УНС Відд. 131. Помер18 серпня 2002 р. на 79-му році життя. Нар. в 1922 р. в Україні. Членом УНС став в 1966 р . Залишив у глибокому смутку дружину Александру, сина Мирона. Похорон відбувся 18 серпня 2002 р. на цвинтарі Bloodmingdale, IL.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

В ПАМ'ЯТЬ ДРУЖИНИ

МАРІЇ ФЕДАК

яка відійшла у вічність 23 травня 2002 р. в Астон, Па.

Жили собі Тато і Мама,
Щасливо весело і вдало
Але одного весняного дня
Мати на світі не стало.

Відійшла від нас несподівано,
Не обійме більше Батько Мами,
І нам тяжко повірити,
Що нема Мами між нами.

Пізнали ми велику втрату,
Відлетіла від нас стрілою
Забилось плачем і болем серце,
Залишила нас усіх сиротою.

О, Мамо, наша дорогенька,
Жаль тисне болить грудь,
Ти була наша добра ненька,
Благословенна завжди буть!

Ми знаєм, що Всевишній
Забрав тебе заскоро від нас!
А для нас усіх залишився
Страшно сумний і болячий час!

Перед тобою дорога Мамо,
Ми низько голови схиляєм.
За твою працю для нас,
Тебе всі щиро прославляєм!

Твоя наука нас кормила,
Ти навчила нас як жити
Твердо на своїх ногах стояти
Усіх в родині чемно любити!

Ти в наших серцях будеш
Між нами жити високо,
Бо твій дух і сила,
Залишилась у наших серцях
Сильно і дуже глибоко!..

В гаю, в гаю там зеленому,
Там де калинонька цвіте,
Згадай як ми обоє стрінулись
І полюбилися на все!..

Згадай, як ми удвох сиділи,
А соловейко щебетав,
А зорі весело світили
Згадай, що я тобі казав

Ти мої слова вислухала,
Бо ти була ще молода
Ти рідний край свій залишила
Зі мною в світ поїхала!

Ми виїхали на чужину,
Там, де ми зроду не були,
Ми збудували для нас хатину,
Де ми щасливо і весело жили!..

Ми виховали дітей своїх,
Вони скоро і весело виростали,
Прийшов час, що вони собі
Свою власну родину
зав'язали!

Наша хата була все весела,
Ми тішилися нашими внуками,
І не забрало багато часу
Як ми любувались
правнуками!

Згадай, як ми стрінулись
І полюбились, здається, навсе,
І прийшов нашої любови час,
Що Всевишній розлучив нас,
Раз навсе!..

чоловік – ІВАН ФЕДАК

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшла у вічність, по довгій недузі наша найдорожча ДРУЖИНА і МАТИ

бл. п.

СТЕФАНІЯ САДОВСЬКА

з дому КОЗАК

Ми невимовно вдячні родині, приятелям та знайомим, що своєю численною участю в похоронних відправах, вшанували пам'ять Покійної та всім, що з'єдналися з нами молитовно в цей сумний час.

Сердечно дякуємо о. Митр. М. Ревтюкові, о. крил. А. Гановському, о. М. Крупці, о. В. Петрів та о. С. Ковалишинові за участь у похоронних відправах. Дякуємо Архидияконові о. Дж. Смолило та Я. Завадівському за участь та спів під час Служби Божої.

Щира подяка хорові катедри св. Йосафата та А. Келлер за відспівання Панахиди. Дякуємо і похоронному заведенню Колодій-Лазута за співчутливе проведення похорону.

В пам'ять покійної Стефанії зложено пожертви:

НА СЛУЖБИ БОЖІ:

	50 дол.	М. К. Горбань;
	40	Люба Боднар;
по	30	В. Басьлядинська, А. Шийка, Л.О. Яцишин;
по	25	Є. Бобків, д-р Р. О. Палажій, О. Панасюк, хор катедри св. Йосафата;
по	20	М. Едвардс, род. Головчак, С. Швед, П. Владика, К. Турчиневич, д-р Б. Дубас, д-р Д. Павлишин, В. Г. Кітраль, Р. Глабсе, П. М. Колесницькі, І. А. Бак, род. Ґера, д-р Я. Л. Музички, М. Гірняк;
по	15	А. В. Покора, Ю. З. Шокалюк;
по	10	П. Кучма, В. С. Возняк, Я. Вар. Стецура, О. Л. Шараневич, М. Гейниш, А. О. Шепівдич, М. Футей, Б. О. Демянчук, О. Топора, М. Крутиголова, Я. Брехун, О. Дячун, Н. Коваль, І. Чайка, В. Собчак, Р. Шийка, А. Йосифів, А. Павлик, М. Стецик, М. Крутиголова, А. Джессет, Ф. К. Ґраль, род. Ганич;
	5	Том Кульвіцкі.

НА ШКОЛУ:

по	50 дол.	В. В. Ліщинецькі, З. М. Голубець, Г. А. Завадівські, М. Стахур;
	30	Д. Корлятович;
по	25	І. Г. Норка, О. Хміляк, д-р Ю. Д. Кульчицькі, Р. Боднарук, Д. Федорів, Р. М. Кассараби, С. Л. Сохоцькі, род. Кокс, М. Каваць;
по	20	С. Хома, О. Топорович, Л. Пащин, род. Самокішин, Ф. Бенко, Б. А. Столяр, І. Кашубинська, З. Панчишин, П. Романович, А. Л. Демянчук, Р. І. Стахур;
по	10	М. Василь, С. Ф. Сивий.

НА ЦЕРКВУ:

по	50	В. О. Демянчук, Ю. А. Полянські;
	40	Д. Ванькевич;
	30	Д-р О. Клос;
	25	Я. Кришталович;
по	20	М. Семерак, В. О. Ільчишин, А. Сокол, К. Мельник, П. О. Байко, Б. Кичун, І. Н. Бачинські, М. Палюх, О. Мельник;
по	10	М. Дудич, М. Г. Міськевич, Г. Пасіка.

НА МОЗАЇКУ:

	75 дол.	Л. Іванчук;
	30	І. Стецура;
по	25	д-р В. Л. Базарко, І. А. Оленчук, А. Северин, А. Слабий;
	20	С. Л. Капалко.

НА СИРОТИ:

	40 дол.	А. Тейлор;
	35	Н. Шуст (СУА);
по	30	О. Савчак, Б. О. Рошецькі;
по	25	І. Пік, А. Надозірна;
по	20	М. Кравс, І. Ковалисько, М. Ковалисько Д. Стахур;
	10	І. Шкарупа.

НА НЕЗРЯЧИХ:

по	50 дол.	д-р І. А. Захарій, д-р Ю. Оришкевич, І. Завадівська, О. Калушка;
по	25	М. Світлик, Т. Бурий;
	20	д-р С. Стецура.

НА ПЛАСТ:

по	50 дол.	М. Д. Голіян, Я. Говикович, Д. Якубович;
по	25	І. Руденський, Ф. Моллс;
по	20	В. Пестик, Б. М. Ковч;
	10	Л. Лішньовська.

НА БУДОВУ КАТЕДРИ В КИЄВІ:

по	100 дол.	Владика Роберт Москаль (замість квітів);
по	50	Я. Завадівський, Р. О. Трешньовські, д-р М. Боднар, С. Телішевська, Е. О. Садовський, Б. І. Садовський;
по	25	Р. Грабець, В. Качмарек.

Щире спасибі усім жертводавцям.
Нехай Всевишній винагородить Вас своїми обильними ласками.

ЕВГЕН ОРЕСТ САДОВСЬКИЙ, муж
БОРИС ІВАН САДОВСЬКИЙ, син

---

7 вересня 2002 року сумна вістка оповила чорною стрічкою осінній день, не стало серед нас

бл. п.

БОГДАНА ПЕВНОГО

мистця, ерудита в мистецтвознавстві, культуролога, автора, критика з селективним оком, редактора мистецьких видань, журналу „Сучасність", дійсного члена УВАН та громадського діяча.

З глибоким скорботним жалем висловлюємо щире співчуття Вам, пані ХРИСТИНО, з дітьми ОЛЕНОЮ, ЛАРИСОЮ та ТАРАСОМ з дружиною.

УПРАВА УВАН у США

СЕРЕДОВИЩЕ УГВР

ділиться сумною вісткою з членами та українським громадянством, що в суботу, 7 вересня 2002 р. у Нью-Йорку, на 71-му році багатотрудивого життя перенісся у Божу вічність

бл. п.

БОГДАН ПЕВНИЙ

син Волинської землі, мистець, мистецтвознавець, один з двох головних редакторів журналу „Сучасність", публіцист і автор низки праць.

Тіло Покійного похоронено на цвинтарі у С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Дружині ХРИСТИНІ, дочкам: ОЛЕНЦІ і ЛАРИСІ, синові ТАРАСОВІ з дружиною, ближчій і дальшій родині висловлює глибоке співчуття
Президія Середовища УГВР.

Вічна Йому пам'ять!

В П'ЯТУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
відходу у вічність нашого найдорожчого МУЖА та БАТЬКА

бл. п.

ВОЛОДИМИРА ОБУЩАКА

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в неділю, 22 вересня 2002 р., о год. 8:30 ранку

в церкві св. Архистратига Михаїла, 1013 Факс Чейс Ровд, Дженкінтавн, Па.;
в катедральному соборі, Івано-Франківськ, Україна.

Рідних, приятелів і знайомих про пам'ять і молитви за спокій душі Покійного просять

Дружина – СТЕФАНІЯ
дочка – ВІРА

Вічна Йому пам'ять!

В ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
відходу до вічности нашого невіджалуваного і незабутнього
МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

св. п.

д-ра МИРОСЛАВА ХАРКЕВИЧА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

за спокій Його душі

у Чикаго, в катедрі св. Миколая, в суботу, 5 жовтня 2002 р., о год. 8 ранку.

Дружина Покійного ОЛЕНКА ХАРКЕВИЧ з дітьми і внуками просить у цей день друзів і приятелів згадати Його у своїх молитвах.

Вічна Йому пам'ять!

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
зі смутком повідомляє Головний уряд та все членство УНСоюзу, що в п'ятницю, 13 вересня 2002 року, відійшла у вічність, на 91-му році життя, заступник головного предсідника УНС від 1966-го до 1982 року та Почесний член Головного уряду від 1982-го до 2002 року

СВ. П.

МАРІЯ ДУШНИК

(3 вересня 1911 – 13 вересня 2002)

Екзекутивний комітет і все членство УНС висловлює щирі співчуття синові МАРКОВІ.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у вівторок, 17 вересня 2002 року, в українській католицькій церкві св. Миколая у Брукліні, Нью-Йорк.

Вся союзова родина з великим жалем прощається з Почесним членом Головного уряду УНСоюзу та заслуженою діячкою.

Вічна Їй пам'ять!

В пам'ять Покійної можна складати датки на Український Музей в Нью-Йорку.

В ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
дорогої і незабутньої ДРУЖИНИ, найдорожчої МАМИ і БАБУНІ

бл. п.

ЛЮБИ СЕРДЮК-СТЕЛЬМАХ

будуть відслужені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в суботу, 12 жовтня 2002 р.
в храмах:

соборі Зарваницької Матері Божої, в Зарваниці, Україна;
храмі монастиря Чесного Хреста Господнього, ЧСВВ, в Бучачі, Україна;
церкві Різдва Пресвятої Богородиці в Лос Анджелесі, Каліф., в неділю, 13 жовтня 2002 р.

Про молитви за спокій душі Покійної просить чоловік ТЕОДОР з дітьми і внуками.

Ділимося сумною вісткою, що в понеділок, 9 вересня 2002 р. відійшла у вічність наша найдорожча ТЕЩА, БАБА і ПРАБАБА

бл. п.

АННА ДЕВОНЧУК

з дому ЗАПОТОЧНА

нар. 9 грудня 1912 р. у Плотичі, Україна, а проживала в селі Денисів.

ПАНАХИДА відбулася в середу, 11 вересня 2002 р. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, Юніон, Н.Дж.

ПОХОРОН відбувся в четвер, 12 вересня 2002 р. з церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.

Похована на Hollywood Cemetery в Юніон, Н.Дж.

Усім рідним, приятелям і знайомим, ми вдячні за молитви, за квіти і вінки, Божественні Літургії, пожертви на школу св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж. та присутність на похоронних відправах, а зокрема тим, які відпровадили нашу Тещу, Бабу і Прабабу на дорогу вічности.

Залишені в глибокому смутку:
зять – РОМАН БОЙКО
внуки – БОРИС БОЙКО
– ХРИСТИНА КІРА
– ІРЕНА з мужем МИХАЙЛОМ ЯБЛОНСЬКИМ
правнуки – ЛЕСЯ і АДАМ БОЙКО
– РОМАН, МИХАЙЛО і АНДРЕЯ ЯБЛОНСЬКІ
та ближча і дальша родина в Америці, Польщі і в Україні.

Вічна Їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 14 вересня 2002 р. відійшов у вічність на 72-му році життя наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДО, БРАТ

бл. п.

МИХАЙЛО ТОМАШЕВСЬКИЙ

нар. 1 червня 1930 р. в селі Білий Бір, в Україні.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 18 вересня 2002 р. в церкві св. Юра в Нью-Йорку, а відтак на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурзі, Н.Й.

Залишилися в глибокому смутку:
дружина – ЮЛЯ
сини – ВОЛОДИМИР з дружиною ІРИНОЮ і дітьми СТЕФАНІЄЮ, МАРКОМ і БОРИСОМ
– ЮРКО з дружиною УЛЯНОЮ і дітьми ТАЇСОЮ і ЯРЕМОЮ
– МИХАЙЛО з дружиною ОКСАНОЮ і дітьми МАТЕЙКОМ і ЛУКІЯНОМ
дочки – МИРОСЛАВА КОВАЛЬЧИК вдова по пок. чол. ЙОСИФОВІ з дітьми ХРИСТОФОРОМ, НИКОЛОЮ, ОТОМ і ТАТІЯНОЮ
– СОФІЯ КУШНІР з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ і дітьми ЙОНАТИНОМ, ЯСОНОМ, АДРІЯНОМ, ЮЛІЯНОЮ, ТЕРЕСОЮ і ХРИСТІЄЮ
– ВЕРОНІКА ФУРДА з чоловіком ЮРІЄМ і дітьми СТЕФАНОМ і КАТЕРИНОЮ
– МАРІЯ-АННА
сестри – СОФІЯ, ГАЛИНА, ГАНЯ і МАРИНЯ
та ближча і дальша родина в Україні, Польщі і в Канаді.

Вічна Йому пам'ять!

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ ЧИ КУПИТИ ХАТУ?
Зверніться до
ВАСИЛЯ КАВАЦЮКА
(908) 790-9240
або
(908) 265-7618
Exit Realty

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець забезпечення УНС
EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
tel.: 732 583-4537• fax: 732 583-8344
Matawan 9@optonline.net

JENNIE L. SHATYNSKI, RN, Esq.
Адвокат,
говорить по українськи
- **Помилки медичної практики**
- **Тілесні ушкодження**
- **Дискримінація**

Член адвокатської палати Н.Й. і Н.Дж.
Тел.: (732) 516-1104

JOHN M. ANDREWS
Financial Advisor
говорить по українськи
Morgan Stanley
250 South Clinton Street, Suite 500,
Syracuse, NY 13202
Toll Free **800-755-5451** • Tel.: **(315) 464-3347**
john.m.andrews@morganstanley.com

ARKA COMPANY
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550

ОСИП ГАВРИЛЮК
Професійний продавець забезпечення УНС
JOSEPH HAWRYLUK
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
79 Southridge Drive
West Seneca, NY 14224-4442
Tel.: 716 674-5185 • Fax: 716 675-2238

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК
адвокат
З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ, ЯК ТАКОЖ КОМПЮТЕРСЬКОГО ПРАВА
Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашінгтоні.
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel.. (908)789-1870;

Д-р ЮРІЙ ПРИСТАЙКО
FOX CHIROPRACTIC OFFICE
Чи Ви маєте проблему з плечима?
(шия, хребет, болі голови)
ХІРОПРАКТИК ДОПОМОЖЕ ВАМ
250 Millburn Ave., Millburn, NJ 07041
E-mail:SpineDoc2@aol.com
Tel.: (973) 467-9070 • Fax: (973) 467-2044

ОРКЕСТРА „ЛУНА"
Музика на весілля, забави, фестивалі.
Святкування роковин.
ОЛЕСЬ КУЗИШИН
Тел./Факс: (732) 636-5406
e-mail:dumamuse@aol.com

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ
Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:
1-866-422-4255
www.ukrainianbookstore.com

PROSTHODONTIST
д-р ОЛЕКСАНДЕР КМЕТА
косметика зубів,
загальне лікування, „Implants".
5E. 19th Street, 5th Floor, New York, NY 10003
Tel.: (914) 522-2558
Fax: (914) 963-9701
Доктор говорить по українськи

Fregata TRAVEL SERVICE, INC.
250 West 57th St.#1211 Phone: (212) 541-5707
New York, NY 10107 Fax: (212) 262-3220
ECONOMY AIRFARES
Львів/Одеса
652 дол.+tax (round trip)
430 дол.+tax (one way)
Київ
547 дол.+tax (round trip)
391 дол.+tax (one way)
Restrictions Apply

ФІРМА ЄВШАН
пропонує касети, компакт диски, відео, шкільні книжки, комп'ютерні програми, писанки та різні подарунки. Замовляйте новий каталог на 2002 рік!
Тел.: 1-800-265-9858

Calls to UKRAINE
16.9 ¢/min
Any time
Great domestic rates. Great rates to other countries. We also offer prepaid Calling Cards: calls to Ukraine 13.3 c/min.
For info call Long Distance POST:
WWW.LDPOST.COM *1-800-449-0445*

KOZAK CONSTRUCTION CO
Різні види ремонтів: паркети, кафлі, „sheetrock", малювання.
Тел.: **(201) 437-3227**
(646) 279-1910

Понад 30,000 читачів тижнево дивиться на реклями!
ОГОЛОШУЙТЕСЯ! ЦЕ ПРАЦЮЄ!

Рідним в краю помагати, чи по світу подорожувати - тільки з фірмою КАРПАТИ!

KARPATY
Fast Guaranteed Delivery · Скора гарантована доставка · Export-Import
TRAVEL

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
протягом 2-7 днів

НАЙКРАЩІ ЦІНИ НА КВИТКИ

Добре знана у Канаді
Та в Америці відома
Фірма наша вже віддавна
Служить людям чесно й справно.
Щирий сервіс, низькі ціни!
Хто ще краще про Вас дбає?

Доставляємо до рук адресата в Україну, країни СНД та Східної Європи американські доляри

ПЕРЕСИЛКА ПАЧОК

НА ВСІ АВІАЛІНІЇ СВІТУ!

Запрошення до Канади та США

Візи до України, Польщі та Росії

Доставка тракторів, автомобілів, побутової техніки та електроніки

ДОСТАВА ХАРЧОВИХ ПАЧОК З КАТАЛОГУ

Медичне забезпечення для відвідувачів у Канаді

ВІДПОЧИНОК на відомих курортах

На всі замовлення Ви отримаєте поквітовання від Ваших близьких

Телефонуйте до нас, щоб оформити замовлення та за детальнішою інформацією

121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario,
Canada M6S 2Y4

Tel. (416) 761-9105 **1-800-265-7189** **Fax (416) 761-1662**

E-mail: nsemczys@aol.com
www.karpaty.on.ca